

Projecte de Decret __/__, de __de ____, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària

PREÀMBUL	4
TÍTOL I. DISPOSICIONS COMUNES	8
CAPÍTOL ÚNIC. DISPOSICIONS PRELIMINARS	8
ARTICLE 1. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ	8
ARTICLE 2. DEFINICIONS	8
ARTICLE 3. L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA EN EL MARC DEL SISTEMA EDUCATIU	9
ARTICLE 4. FINALITATS DE L'ETAPA	10
ARTICLE 5. PRINCIPIS GENERALS	10
ARTICLE 6. PRINCIPIS PEDAGÒGICS	10
ARTICLE 7. OBJECTIUS	11
TÍTOL II. ORDENACIÓ DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA	13
CAPÍTOL I. ESTRUCTURA DEL CURRÍCULUM	13
ARTICLE 8. CURRÍCULUM DE L'ETAPA	13
ARTICLE 9. ÀREES	13
ARTICLE 10. PROJECTES INTERDISCIPLINARIS	13
ARTICLE 11. EL CURRÍCULUM PER ÀMBITS	14
ARTICLE 12. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	15
ARTICLE 13. PERFIL D'EIXIDA DE L'ALUMNAT AL FINAL DE L'ENSENYAMENT BÀSIC	15
ARTICLE 14. ENSENYAMENT DE LLENGÜES	15
CAPÍTOL II. AUTONOMIA I ORGANITZACIÓ DELS CENTRES	16
ARTICLE 15. AUTONOMIA DELS CENTRES	16
ARTICLE 16. TEMPS ESCOLAR	17
ARTICLE 17. L'ESPAI ESCOLAR	17
ARTICLE 18. DISTRIBUCIÓ DE LA JORNADA ESCOLAR	17
CAPÍTOL III. ORIENTACIÓ EDUCATIVA I ACCIÓ TUTORIAL.	18
ARTICLE 19. ORIENTACIÓ EDUCATIVA	18
ARTICLE 20. ACCIÓ TUTORIAL	18
CAPÍTOL IV. PROJECTE EDUCATIU I GESTIÓ PEDAGÒGICA.	19
ARTICLE 21. PROJECTE EDUCATIU	19
ARTICLE 22. CONCRECIÓ CURRICULAR DE CENTRE I PROPOSTA PEDAGÒGICA DE CICLE	19
ARTICLE 23. PROGRAMACIONS D'AULA	20
ARTICLE 24. RECURSOS I MATERIALS DIDÀCTICS	21
CAPÍTOL V. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ	21
ARTICLE 25. ORGANITZACIÓ DE LA RESPOSTA EDUCATIVA	21
TÍTOL III. AVALUACIÓ I PROMOCIÓ	22

CAPÍTOL I. AVALUACIÓ	22
ARTICLE 26. PROCÉS D'AVAUACIÓ	22
ARTICLE 27. CRITERIS D'AVAUACIÓ	23
ARTICLE 28. INFORME D'AVAUACIÓ	24
ARTICLE 29. QUALIFICACIÓ DELS APRENENTATGES A FINAL DE CURS	24
ARTICLE 30. SESSIONS D'AVAUACIÓ	24
ARTICLE 31. AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU I AVALUACIÓ DE DIAGNÒSTIC.	25
ARTICLE 32. DRET DE L'ALUMNAT A UNA AVALUACIÓ OBJECTIVA.	25
ARTICLE 33. ATENCIÓ A LES DIFERÈNCIES INDIVIDUALS EN L'AVAUACIÓ.	25
CAPÍTOL II. DOCUMENTS OFICIALS D'AVAUACIÓ.	26
ARTICLE 34. DOCUMENTS I INFORMES OFICIALS D'AVAUACIÓ.	26
ARTICLE 35. ACTES D'AVAUACIÓ	26
ARTICLE 36. EXPEDIENT ACADÈMIC.	27
ARTICLE 37. INFORME INDIVIDUALITZAT SOBRE EL GRAU D'ADQUISICIÓ DE COMPETÈNCIES DEL PRIMER I SEGON CICLE	27
ARTICLE 38. INFORME INDIVIDUALITZAT DE FINAL D'ETAPA	27
ARTICLE 39. HISTORIAL ACADÈMIC	27
ARTICLE 40. INFORME PERSONAL PER TRASLLAT.	28
ARTICLE 41. AUTÈNTICITAT, SEGURETAT I CONFIDENCIALITAT DELS DOCUMENTS D'AVAUACIÓ.	29
ARTICLE 42. CUSTÒDIA DELS DOCUMENTS D'AVAUACIÓ.	29
CAPÍTOL III. PROMOCIÓ	29
ARTICLE 43. DECISIONS DE PROMOCIÓ.	29
CAPÍTOL IV. PARTICIPACIÓ DE LES FAMÍLIES I REPRESENTANTS LEGALS DE L'ALUMNAT.	30
ARTICLE 44. PARTICIPACIÓ I DRET A LA INFORMACIÓ DE PARES, MARES, TUTORES O TUTORS LEGALS.	30
ARTICLE 45. COMUNICACIÓ AMB LES FAMÍLIES	30
CAPÍTOL V. CONTINUÏTAT EDUCATIVA	31
ARTICLE 46. CONTINUÏTAT ENTRE ETAPES	31
ARTICLE 47. CONTINUÏTAT DES DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ INFANTIL	31
ARTICLE 48. CONTINUÏTAT DINS DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.	31
ARTICLE 49. CONTINUÏTAT A L'ETAPA D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA	32
<u>DISPOSICIONS ADDICIONALS</u>	32
<u>PRIMERA. ENSENYAMENTS DE RELIGIÓ</u>	32
<u>SEGONA. CALENDARI</u>	33
<u>TERCERA. INCIDÈNCIA PRESSUPOSTÀRIA I NECESSITAT DE RECURSOS</u>	33
<u>QUARTA. OBLIGACIONS ADMINISTRATIVES DELS CENTRES DE TITULARITAT PRIVADA</u>	33
<u>CINQUENA. CONDICIONS DE FORMACIÓ INICIAL PER AL PROFESSORAT DELS CENTRES PRIVATS PER A EXERCIR LA FUNCIÓ D'ORIENTACIÓ</u>	33

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA	34
ÚNICA. APLICABILITAT DEL DECRET 108/2014, DE 4 DE JULIOL, DEL CONSELL, PEL QUAL ESTABLEIX EL CURRÍCULUM I DESPLEGA L'ORDENACIÓ GENERAL DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A LA COMUNITAT VALENCIANA.	34
DISPOSICIONS DEROGATÒRIA ÚNICA	34
DISPOSICIONS FINALS	34
PRIMERA. APLICACIÓ I DESPLEGAMENT	34
SEGONA. CALENDARI D'IMPLANTACIÓ.	35
TERCERA. ENTRADA EN VIGOR	35
ANNEX I. COMPETÈNCIES CLAU	35
ANNEX II. PERFIL D'EIXIDA	36
ANNEX III. CURRÍCULUM DE LES ÀREES D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA	38
ANNEX IV. DISTRIBUCIÓ HORÀRIA	280
ANNEX V. INFORME D'AVUACIÓ	282
ANNEX VI. ACTES D'AVUACIÓ	283
ANNEX VII. INFORME INDIVIDUALITZAT SOBRE EL GRAU D'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES DEL PRIMER CICLE	291
ANNEX VIII. INFORME INDIVIDUALITZAT SOBRE EL GRAU D'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES DEL SEGON CICLE	293
ANNEX IX. INFORME INDIVIDUALITZAT DE FINAL D'ETAPA	295
ANNEX X. INFORME PERSONAL PER TRASLLAT	297
ANNEX XI. EXPEDIENT ACADÈMIC	299
ANNEX XII. HISTORIAL ACADÈMIC	308

Preàmbul

L'article 53.1 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana disposa que és competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudici del que es disposa l'article 27 de la Constitució i en les lleis orgàniques que, conforme a l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el desenvolupen, i de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola, per a dictar normativa bàsica en matèria d'educació.

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, introdueix en l'anterior redacció de la norma importants canvis, molts d'ells derivats, tal com indica la pròpia llei en la seua exposició de motius, de la conveniència de revisar les mesures previstes en el text original a fi d'adaptar el sistema educatiu als reptes i desafiaments del segle XXI d'acord amb els objectius fixats per la Unió Europea i la UNESCO per a la dècada 2020/2030.

Aquesta llei defineix el currículum en el seu article 6, apartat 1 com "el conjunt d'objectius, competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cadascun dels ensenyaments regulats en la present llei." I en l'apartat 2 del mateix s'especifica com és l'objectiu: "El currículum anirà orientat a facilitar el desenvolupament educatiu dels alumnes i les alumnes, garantint la seua formació integral, contribuint al ple desenvolupament de la seua personalitat i preparant-los per a l'exercici ple dels drets humans, d'una ciutadania activa i democràtica en la societat actual. En cap cas podrà suposar una barrera que gènere abandó escolar o impedisca l'accés i gaudi del dret a l'educació."

En el seu article 16.1 assenyalava que "L'educació primària és una etapa educativa que comprén sis cursos acadèmics, que es cursaran ordinàriament entre els sis i els dotze anys d'edat." i en el seu apartat 2:

"La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i les alumnes els aprenentatges de l'expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, l'adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'hàbit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribuïsca al ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes i les alumnes i de preparar-los per a cursar amb aprofitament l'Educació Secundària Obligatòria."

D'altra banda, en el capítol III del títol preliminar, que regula el currículum i la distribució de competències, s'estableix en el seu article 6.3 que, "amb la finalitat d'assegurar una formació comuna, el Govern, prèvia consulta a les Comunitats Autònomes, fixarà, en relació amb els objectius, competències, continguts i criteris d'avaluació, els aspectes bàsics del currículum, que constitueixen els ensenyaments mínims."

Finalment, l'article 6 bis respecte al repartiment de competències, en l'apartat c), reconeix que correspon al Govern la fixació dels ensenyaments mínims de cadascun dels ensenyaments regulats en la pròpia llei.

Així doncs, les Administracions educatives, d'acord amb l'article 6.5 "seran les responsables d'establir el currículum corresponent per al seu àmbit territorial, del qual formaran part els aspectes bàsics abans esmentats. Finalment, correspondrà als centres mateixos desenvolupar i completar, en el seu cas, el currículum de les diferents etapes i cicles en l'ús de la seua autonomia tal·li com es recull en la pròpia llei en el capítol II del seu títol V."

En conseqüència, s'ha publicat el Reial decret 157/2022 d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Primària que defineix, entre altres aspectes, els objectius, fins i principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa, així com les competències clau i el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic.

Aquest Reial decret 157/2022 recull per a cada àrea les competències específiques previstes per a l'etapa, així com els criteris d'avaluació i els sabers bàsics establits per a cada cicle en cadascuna de les àrees i ha derogat l'anterior Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària. També ha derogat el capítol II del Reial decret 984/2021, de 16 de novembre pel qual es regulen l'avaluació i la

promoció en l'Educació Primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació en l'Educació Secundària Obligatoria, el Batxillerat i la Formació Professional, encara que es reconeix la seua aplicació als cursos segon, quart en el curs acadèmic 2022-2023 en la seua Disposició Transitòria segona.

El Reial decret reconeix en el seu preàmbul que en l'Educació Primària, els canvis introduïts per la Llei orgànica 3/2020, han sigut significatius per a l'ordenació i l'organització dels ensenyaments. Així, s'han recuperat els tres cicles anteriorment existents, reordenant les àrees a fi d'afavorir el desenvolupament de les competències de l'alumnat, i permetent la seua organització en àmbits. En el tercer cicle s'ha afegit a més una àrea d'Educació en Valors Cívics i Ètics. D'altra banda, s'ha establert que l'avaluació durant l'etapa es basarà en el grau de desenvolupament de les competències previstes. I també que cada alumne i alumna disposarà, en finalitzar l'etapa, d'un informe sobre la seua evolució i les competències desenvolupades, segons disposen les administracions educatives, a fi de garantir una transició amb les majors garanties a l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria.

A més, el Reial decret 157/2022, en la seua Disposició Final primera, estableix el seu caràcter bàsic, a excepció de l'annex III sobre les situacions d'aprenentatge, que manca del caràcter de normativa bàsica.

La disposició final tercera determina que aquest Decret s'implantarà per als cursos primer, tercer i cinqué en el curs escolar 2022-2023, i per als cursos segon, quart i sisé en el curs 2023-2024.

Procedeix ara determinar el currículum corresponent a l'àmbit autonòmic, relatiu a l'etapa d'Educació Primària per a donar resposta als reptes i a les circumstàncies actuals del sistema educatiu, completant així el marc legal establert pel Reial decret 157/2022 i reflectint en l'articulat tots els aspectes bàsics d'aquest Reial decret.

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, de la Generalitat, d'ús i ensenyament del valencià, estableix com a objectiu específic protegir la recuperació del valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, i garantir-ne l'ús normal i oficial. En l'àmbit de l'ensenyament, l'article 19 determina que l'alumnat, en acabar la seua escolarització, ha d'estar capacitat per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

D'altra part, un dels eixos que articula el sistema educatiu valencià, a través de la legislació tant estatal com autonòmica, és la presència de les dues llengües oficials i la necessitat d'aprendre-les i dominar-les.

La Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, té com a objecte regular l'ensenyament i l'ús vehicular de les llengües curriculars, assegurar el domini de les competències plurilingües i interculturals de l'alumnat valencià i promoure la presència en l'itinerari educatiu de les llengües no curriculars existents en els centres educatius.

A més a més, estableix un programa plurilingüe únic per a tot l'alumnat i per a tot el territori valencià, que té com a objectius: garantir a l'alumnat l'assoliment d'una competència plurilingüe, així com la igualtat d'oportunitats de l'alumnat valencià i la seua integració en el sistema educatiu i en la societat valenciana, i garantir la normalització de l'ús social i institucional del valencià dins del sistema educatiu. Pel que fa a la competència plurilingüe, implica: el domini oral i escrit de les dues llengües oficials, el domini funcional d'una o més llengües estrangeres i el contacte enriquidor amb llengües i cultures no curriculars però pròpies d'una part de l'alumnat; així com l'interès i la curiositat per les llengües, el coneixement sobre com són i com funcionen i els procediments per a la construcció d'aquests coneixements a partir de l'observació, la manipulació i la comparació de les diferents llengües presents en l'aula, i des d'una perspectiva crítica sobre com s'usen.

Aquest Decret recull els avanços i les principals actuacions aprovades recentment per la següent normativa: la Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència, la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència.

L'objecte d'aquest Decret respon a la necessitat de donar resposta a noves exigències socials des de l'escola com a primer context de participació i relació socials en el nostre àmbit autonòmic.

Per tant, l'educació primària es desenvolupa en la infància i constitueix una etapa educativa amb dos objectius principals. D'una banda, oferir un entorn d'aprenentatge amable i positiu, que possibilita la igualtat d'oportunitats educatives i formatives en el desenvolupament personal i social, sempre des d'una perspectiva competencial, i que contribuïska a la millora dels resultats educatius de l'alumnat. I per un altre costat, permetre que els alumnes i alumnes d'Educació Primària es convertisquen en persones participatives i actives de la societat amb visió crítica i responsabilitat, potenciant al mateix temps valors com la tolerància, el sentit de la comunitat, l'enteniment mutu, la igualtat de drets i responsabilitats entre totes les persones, independentment del seu gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.

Per aqueixa raó, aquest Decret es basa a entendre a l'alumnat de l'etapa d'educació primària com a persones capaces, amb coneixements previs, portadores de drets i amb unes característiques evolutives pròpies, tal com es defineix en la Convenció sobre els Drets de l'Infant i les Observacions Generals del seu Comitè.

Aquest Decret aborda de manera principal tres vessants de l'educació: el vessant social, l'individual i el desenvolupament.

El vessant social atén aquells aspectes que es deriven de la concepció de l'ésser humà com un ser social que es desenvolupa i aprén amb els seus iguals de forma cooperativa en un entorn físic en el qual ha de desimblodre's amb criteris de sostenibilitat, protecció del medi ambient i amb seguretat en els nous entorns digitals.

El vessant individual se centra en permetre a l'alumnat d'aquesta etapa construïska una imatge positiva de si mateix establint vincles segurs; reforçant conductes d'autoestima des d'una perspectiva lliure d'estereotips; i desenvolupant al mateix temps actituds de participació, compromís i reflexió en el context comunitari per a convertir-se en ciutadans actius.

Per últim, el vessant de desenvolupament aborda aquells aspectes competencials que enriqueixen els propis coneixements, actituds i destreses prèviament adquirides i permeten la seua aplicació a les noves situacions i entorns digitals, cada vegada més complexos. Des d'aquest vessant es promou l'ús d'instruments d'aprenentatge en els quals s'establisca l'alumnat com a centre de l'aprenentatge, i on els seus interessos i necessitats siguen el punt de partida per al procés d'aprenentatge.

Aquest Decret, estableix en la seua concreció una nova estructuració del currículum, entenent l'aprenentatge des del concepte d'universalitat recollint els sabers mínims i les competències que el tot l'alumnat ha d'adquirir i desenvolupar en finalitzar l'etapa d'Educació Primària. La concepció del currículum des d'aquesta perspectiva competencial entén l'Educació Primària com a part de l'educació bàsica i vincula aquesta etapa educativa amb la prèvia i amb la posterior per a establir vies de comunicació i coordinació que contribuïsqen a l'adequada continuïtat de l'aprenentatge.

L'equip educatiu és el responsable d'organitzar un ambient ric i facilitador de relacions, gestionar el temps i les situacions d'aprenentatge i d'aplicar les estratègies pertinents, en el marc de la normativa establida, a fi d'aconseguir el màxim desenvolupament de les potencialitats de l'alumnat, respectant els seus interessos i aportacions i amb la col·laboració i participació de les famílies com a membres actius de la comunitat educativa.

Així mateix, forma part del desenvolupament professional dels membres de l'equip educatiu, la reflexió i investigació sobre la pròpia pràctica que ajude a fonamentar una educació de qualitat que promoga la investigació i innovació educativa.

Tots els membres de la comunitat educativa comparteixen la responsabilitat de crear un espai privilegiat de relacions, a partir dels valors ètics i democràtics, en el qual poder desenvolupar-se i, al mateix temps, construir una societat més justa, lliure i igualitària.

Aquest Decret consta d'un preàmbul, 3 títols, dividit el segon d'ells en 5 capítols, el tercer en 5 capítols, 5 disposicions addicionals, 1 disposició transitòria, 1 disposició derogatòria i 3 disposicions finals. El text té un total de 49 articles. A més, consta de dotze annexos: l'annex I que recull les competències clau de l'etapa d'Educació Primària, l'annex II el perfil d'eixida de l'educació bàsica; l'annex III que regula el currículum de l'etapa, l'annex IV que recull la distribució horària, l'annex V que descriu l'informe d'avaluació, l'annex VI que recull les actes d'avaluació, l'annex VII el model d'informe individualitzat sobre el grau d'adquisició de les competències del primer cicle, l'annex VIII el model d'informe individualitzat sobre el grau d'adquisició de les competències del segon cicle, l'annex IX el model d'informe individualitzat de final d'etapa, i l'annex X amb el model d'informe personal per trasllat, l'annex XI que recull l'expedient acadèmic; i l'annex XII que recull l'Historial Acadèmic.

El títol I està dedicat a les disposicions comunes en un capítol únic, i el títol II a l'Ordenació de l'Educació Primària. Aquest últim regula en el seu capítol I, l'Estructura del Currículum; en el seu capítol II, l'Autonomia i Organització dels centres; en el seu capítol III, l'Orientació Educativa i l'Acció Tutorial, i en el seu capítol IV, el Projecte Educatiu i Gestió Pedagògica, i en el seu capítol V Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió. En el títol III es regula l'Avaluació i Promoció. En aquest títol es regula en el capítol I l'Avaluació, en el capítol II els Documents Oficials d'Avaluació, en el capítol III la Promoció, en el capítol IV regula la Participació de les famílies i representants legals de l'alumnat; i en el capítol V la Continuitat Educativa.

IV

Aquest decret s'adequa als principis de bona regulació previstos en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Pel que fa als principis de necessitat i eficàcia, es tracta d'una norma necessària per a la regulació dels ensenyaments d'Educació Primària de manera detallada i s'adequa a l'objectiu de desenvolupar la normativa bàsica conforme a la nova redacció de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, després de les modificacions introduïdes per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre i al RD 157/2022 d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Primària.

Tot l'anterior aconsella que la norma autonòmica de desenvolupament no done lloc a una simple revisió parcial dels vigents decrets que regulen els continguts educatius de l'educació primària, sinó a l'aprovació d'un nou Decret que derogue i substituïska a l'anterior.

Així doncs, aquest decret conté la regulació imprescindible per a atendre les necessitats de les xiquetes i xiquets, ja que defineix els objectius, fins, principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa i les competències clau que s'han de desenvolupar des de l'inici de l'etapa.

D'acord amb el principi de proporcionalitat, aquest decret conté la regulació adequada i imprescindible de l'estructura d'aquests ensenyaments i les peculiaritats d'aquesta etapa i estableix les obligacions necessàries a fi d'atendre l'objectiu que es persegueix en no existir cap alternativa reguladora menys restrictiva de drets.

És conforme al principi de seguretat jurídica, ja que afavoreix un marc normatiu estable, predictable, clar i de certesa, que facilita el seu coneixement i comprensió. Resulta coherent amb l'ordenament jurídic, ja que respon al repartiment competencial establert en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, assumeix de manera coherent els mandats disposats en la normativa estatal bàsica, en la normativa autonòmica, i en la normativa europea. S'ha tingut en compte l'acompliment efectiu dels drets de la infància d'acord amb allò que s'estableix a la Convenció sobre els drets del Xiquet de les Nacions Unides de 1989, així com la coherència de la regulació amb el Marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET 2020) de la Unió Europea. Així mateix, els currículums es basen en l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de l'ONU, i les competències clau que apareixen al decret són l'adaptació al

sistema educatiu espanyol de les establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Respecte al principi d'eficiència, la regulació que es planteja ha tingut en consideració com a principi inspirador la reducció de càrregues administratives implícites en l'aplicació d'aquesta norma, s'han disposat les estructures d'organització, de funcionament i de participació del conjunt de la comunitat educativa, que han sigut considerades adequades, oportunes i imprescindibles per al compliment de l'objectiu que persegueix la norma i el desenvolupament de l'autonomia de gestió dels centres educatius, tenint en compte la racionalització dels recursos públics disponibles a través de la gestió telemàtica i la interconnexió de sistemes informàtics.

Compleix també amb el principi de transparència, ja que identifica clarament el seu propòsit i durant el procediment d'elaboració de la norma s'ha permès la participació activa dels potencials destinataris a través del tràmit d'audiència i informació pública i mitjançant la participació activa de les persones destinatàries del decret en l'elaboració d'aquest, a través de la negociació en tots els àmbits de participació: mesa sectorial d'educació, mesa de mares i pares, i del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana.

Aquesta disposició està inclosa en el Pla normatiu de l'Administració de la Generalitat per a 2022.

V

Correspon al Consell, fent ús de les seues competències, i de conformitat amb la potestat reglamentària atorgada a les administracions educatives, establir els elements del currículum que la normativa bàsica indica i concretar els aspectes de l'ordenació acadèmica que li corresponen d'acord amb la distribució competencial recollida en l'article 6.5 i en la Disposició Final sisena de la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

En conseqüència, d'acord amb el que es disposa en l'article 28c de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, previ informe del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme/oït el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, a proposta del conseller d'Educació, Cultura i Esport, prèvia deliberació del Consell en la seua reunió del dia XX de XX de 2022.

DECRETE:

Títol I. Disposicions comunes.

Capítol únic. Disposicions preliminars.

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació.

1. Aquest decret té per objecte el desenvolupament del currículum de l'etapa d'educació primària, així com establir els aspectes de l'Ordenació general i l'avaluació de la mateixa d'acord amb el que es disposa en els articles 6.3 i 6.5 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre i el Reial decret 157/2022 d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Primària.
2. Aquest decret serà aplicable en els centres educatius públics i privats de la Comunitat Valenciana autoritzats per a impartir els ensenyaments d'Educació Primària regulades en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

Article 2. Definicions.

El nou canvi legislatiu a nivell educatiu i l'aplicació del paradigma competencial que recull aquest decret, fa necessari definir els següents conceptes:

1. El perfil competencial d'eixida: constitueix la concreció dels principis i fins del sistema educatiu referits a l'educació bàsica que fonamenta la resta de decisions curriculars. El perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències que l'alumnat ha d'haver desenvolupat en finalitzar l'educació bàsica, i introdueix orientacions sobre el nivell d'acompliment esperat (Apareix descrit en l'annex II d'aquest decret).
2. Els objectius: són assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual està vinculada a l'adquisició de les competències clau.
3. Les competències clau: són els assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Les competències clau apareixen recollides en el Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea, de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent (Apareixen recollides en l'annex I d'aquest decret).
4. Les competències específiques: de les àrees són els assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions d'aprenentatge l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea o àmbit. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, el Perfil d'eixida de l'alumnat, i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees o àmbits i els criteris d'avaluació (Apareixen recollides en l'annex III d'aquest decret).
5. Els sabers bàsics: són coneixements, destreses i actituds propis d'una àrea que constitueixen els continguts necessaris per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordenació d'aquests sabers, així com apareixen al currículum de les àrees, no comporta cap seqüenciació. Tot seguint els criteris de la concreció curricular del centre, atesa la diversitat dels alumnes, el context educatiu o altres criteris pedagògics, l'equip docent podrà aprofundir en uns més que en uns altres, a més d'agrupar-los i articular-los. (Apareixen recollits en l'annex III d'aquest decret).
6. Els criteris d'avaluació: són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions d'aprenentatge a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea. (Apareixen recollides en l'annex III d'aquest decret).
7. Les situacions d'aprenentatge: suposen la recreació de contextos reals a l'aula perquè l'alumnat puga donar resposta i desenvolupar els aprenentatges a través d'una perspectiva competencial. L'apartat de situacions d'aprenentatge de les àrees del currículum inclou un conjunt de criteris i principis per dissenyar situacions i activitats orientades a promoure i afavorir l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques corresponents i, a través d'elles, de les competències clau incloses en el perfil d'eixida de l'alumnat. Les situacions d'aprenentatge apareixen en cadascuna de les àrees de l'annex III.
8. Línia pedagògica de centre: conjunt d'estratègies, procediments, tècniques i accions organitzades planificades pel personal educatiu, de manera conscient i reflexiva, que, coordinades entre si, tenen la finalitat de facilitar possibilitats d'aprenentatge del xiquet o la xiqueta cap a la consecució dels objectius i les competències clau i específiques.
9. Proposta pedagògica de cicle: desenvolupament del currículum per a cada nivell i que forma part de la concreció curricular del centre.

Article 3. L'etapa d'Educació Primària en el marc del sistema educatiu.

1. L'Educació Primària és una etapa educativa que constitueix, juntament amb l'Educació Secundària Obligatòria i els Cicles Formatius de Grau Bàsic, l'Educació Bàsica.
2. L'Educació Primària comprén tres cicles de dos nivells acadèmics cadascun i s'organitza en àrees que tindran un caràcter global i integrador, estaran orientades al desenvolupament de les competències de l'alumnat i podran organitzar-se en àmbits.

Article 4. Finalitats de l'etapa.

1. La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i alumnes els aprenentatges de l'expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, les habilitats lògiques i matemàtiques, l'adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'hàbit de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribueixca al ple desenvolupament de la seua personalitat.
2. El desenvolupament curricular de l'etapa d'Educació Primària ha de contribuir al desenvolupament personal, emocional i social de tot l'alumnat de forma equilibrada i des d'una perspectiva inclusiva, fomentant l'esperit crític i col·laborador en tot els espais dissenyats per a la participació social i democràtica.

Article 5. Principis generals.

1. L'etapa d'Educació Primària ha de atendre els principis d'equitat i universalitat per a garantir la igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat.
2. L'Educació Primària és una etapa que comprén sis cursos organitzats en tres cicles de dos anys acadèmics cadascun i té caràcter obligatori i gratuït.
3. Amb caràcter general, es cursarà entre els sis i els dotze anys d'edat i els alumnes i les alumnes s'incorporaran al primer curs de l'Educació Primària l'any natural en el qual complisquen sis anys.
4. L'etapa d'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatòria conformen l'educació bàsica, per la qual cosa l'atenció a les característiques pròpies de cada etapa han d'atendre's a través d'una coordinació pedagògica entre els centres educatius.
5. En la incorporació a l'etapa d'Educació Primària s'ha de atendre el desenvolupament maduratiu propi de l'alumnat, així com a l'estructura i metodologia pròpia desenvolupada durant l'etapa d'Educació Infantil per a facilitar a l'alumnat la continuïtat entre les dues etapes.
6. L'acció educativa ha d'estar orientada al desenvolupament de les competències específiques a través de la integració de diverses situacions d'aprenentatge, tenint en compte els diferents ritmes evolutius de l'alumnat. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten amb eixa finalitat es regiran pels principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA).
7. En el procés d'aprenentatge resulta fonamental l'adquisició d'hàbits de treball i l'autonomia en el procés formatiu, en aquest aspecte, les famílies han de col·laborar amb el centre educatiu per a donar suport als seus fills, filles, tutelats o tutelades, en el desenvolupament màxim de les seues capacitats.

Article 6. Principis pedagògics.

1. La intervenció educativa ha de buscar desenvolupar i assentar progressivament les bases que faciliten a cada alumne o alumna una adequada adquisició de les competències clau previstes en el Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic, tenint sempre en compte el procés maduratiu individual, així com els nivells d'acompliment esperats per a aquesta etapa.
2. En aquesta etapa cal posar èmfasi especial a garantir la inclusió educativa, l'atenció personalitzada a l'alumnat i a les seues necessitats d'aprenentatge, la participació i la convivència, la prevenció de dificultats d'aprenentatge i la posada en pràctica de mecanismes de reforç i flexibilització, alternatives metodològiques o altres mesures adequades tan prompte com es detecten qualsevol d'aquestes situacions.
3. Sense perjudici del tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, la competència digital, el foment de la creativitat, de l'esperit científic i de l'emprenedoria s'han de treballar en totes les àrees o àmbits de manera transversal i a través dels diversos projectes interdisciplinaris.

4. Els aprenentatges que tinguen caràcter instrumental per a l'adquisició d'altres competències han de rebre consideració especial tenint sempre com a referència els objectius del final de l'etapa i els ensenyaments mínims previstos en el perfil d'eixida .
5. L'educació afectivosexual forma part del currículum coeducatiu en totes les etapes educatives i té com a objectius afavorir la promoció d'una sexualitat positiva basada en els drets sexuals i reproductius, igualitària i saludable, que respecte la diversitat i evite tot tipus de prejudicis per raó d'orientació sexual i afectiva.
6. Cal parar atenció especial a l'orientació educativa i a l'acció tutorial com a espais per a la correcta personalització del procés d'aprenentatge i un desenvolupament personal adequat amb l'alumnat i amb les famílies.
7. L'educació emocional ha de contribuir al desenvolupament de les habilitades emocionals, al reconeixement i gestió de les pròpies emocions i a treballar l'empatia per a entendre les interaccions que es produeixen en el seu entorn.
8. L'alumne i l'alumna són el centre del procés d'aprenentatge i ha de dissenyar-se el procés d'ensenyament des d'aquesta perspectiva, potenciant així mateix l'aprenentatge significatiu que promoga l'autonomia i la reflexió.
9. Cal fomentar la competència digital i el pensament computacional des de la perspectiva de l'ús segur dels entorns digitals, així com de la reflexió i visió crítica de les xarxes socials.
10. La importància de l'entorn físic s'abordarà des dels principis de sostenibilitat i protecció del medi ambient a través d'accions d'aula, iniciatives de centre, projectes comunitaris o qualsevol altra acció que contribuïska a la cura de l'entorn i a la transició ecològica.
11. Amb la finalitat de fomentar l'hàbit i el domini de la lectura, els centres han de realitzar accions sobre la dinamització de la lectura i de la gestió i dinamització de la biblioteca escolar com a espai educatiu flexible, com a centre de recursos d'informació, de lectura, de cultura, que fomenti l'aprenentatge autònom i que siga un factor de compensació social que afavorisca la igualtat i la diversitat. Caldrà planificar i organitzar els temps i els espais per a llegir, crear i consolidar actituds favorables cap a la lectura i cap a la cultura en totes les àrees i àmbits. Aquestes accions s'han de concretar en els documents oficials que desenvolupen el projecte educatiu de centre i contemplaran un temps diari de lectura amb l'objectiu de fomentar l'hàbit lector i el gust de llegir a través de diferents formats i tipologies.
12. A fi de fomentar la integració de les competències, s'ha de dedicar un temps de l'horari lectiu a la realització de projectes interdisciplinaris per a l'alumnat i a la resolució col·laborativa de problemes, reforçant l'autoestima, l'autonomia , la reflexió i la responsabilitat.
13. Les llengües, en un sistema educatiu plurilingüe, se situen en el centre del procés d'aprenentatge, ja que és l'instrument d'accés a la informació i a la construcció de coneixement. L'aprenentatge de les llengües es planteja des d'una perspectiva competencial i globalitzada, a través dels enfocaments metodològics centrats en el tractament de l'aprenentatge integrat de les llengües i continguts (TILC).
14. En el procés d'aprenentatge de la llengua estrangera, les llengües oficials s'utilitzaran només com a suport en el procés d'aprenentatge. En aquest procés, cal prioritzar la comprensió, la mediació, l'expressió i la interacció oral en la llengua estrangera i la creació de situacions d'aprenentatge que faciliten a l'alumnat la transferibilitat de les competències adquirides i de generar un aprenentatge significatiu.

Article 7. Objectius.

L'Educació Primària contribuirà a desenvolupar en els xiquets i les xiquetes les capacitats que els permeten:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- e) Conèixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- f) Adquirir en llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permeta comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar actituds positives envers la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviu el valencià i el castellà, a més d'altres llengües familiars.
- h) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- i) Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- j) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- k) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.
- l) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- m) Desenvolupar actituds de respecte i cura envers tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.
- n) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- o) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit .
- p) Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient, en el camí cap a la transició ecològica.
- q) Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

Títol II. Ordenació de l'Educació Primària.

Capítol I. Estructura del currículum.

Article 8. Currículum de l'etapa.

1. El currículum de l'educació primària inclou els següents elements: els objectius generals de l'etapa, les àrees del currículum i, per cadascuna de les àrees, les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació.
2. En aquest decret s'estableix el currículum d'Educació primària en el nostre àmbit autonòmic, segons el que es disposa en el Reial Decret 157/2022 que inclou els ensenyaments mínims que s'hi determinen. Els centres educatius, fent ús de l'autonomia amb què compten, han de desenvolupar i completar el currículum de l'Educació Primària establert per aquest decret, una concreció que ha de formar part del projecte educatiu.
3. La conselleria competent en matèria d'educació ha d'establir mesures de suport, acompanyament i formació per a afavorir la implantació i el desenvolupament en els centres educatius del currículum regulat en aquest decret.

Article 9. Àrees.

1. Les àrees de l'Educació Primària són les següents:
 - a) Coneixement del Medi natural , Social i Cultural
 - b) Plàstica i Visual
 - c) Música i Dansa
 - d) Educació Física
 - e) Valencià: Llengua i Literatura
 - f) Llengua Castellana i Literatura
 - g) Llengua Estrangera
 - h) Matemàtiques

A les àrees incloses en l'apartat anterior s'afegirà en el tercer cicle d'Educació Primària l'assignatura d'Educació en Valors Cívics i Ètics, com es descriu en l'annex IV.

2. Els centres educatius disposen, a més de les àrees del punt 1, d'un temps específic per al desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
3. L'organització en àrees s'entendrà sense perjudici del caràcter global de l'etapa, per la qual cosa es requereix un plantejament educatiu que integre les diferents experiències i aprenentatges de l'alumnat en aquestes edats, i que ajude l'alumnat a establir relacions entre tots els elements que el conformen. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten han de personalitzar l'aprenentatge i basar-se en el DUA.
4. El currículum de les àrees descrites en l'apartat 1 i 2, es concreten en l'annex III.

Article 10. Projectes interdisciplinaris.

1. Els Projectes Interdisciplinaris integren competències, sabers, mètodes o formes de comunicació de dues o més àrees, per a comprendre un fenomen, resoldre un problema o crear un producte, alhora que crea un vincle entre l'àmbit de coneixement i el seu entorn sociocultural.

2. Els projectes interdisciplinaris s'han de desenvolupar dins de l'horari lectiu, tal com especifica en l'annex IV sobre la distribució horària.
3. En cada projecte, l'alumnat ha de seguir un procés que inclou la investigació, la creativitat, la presa de decisions, l'ús d'estratègies, la comunicació en diversos formats i altres. Cal fomentar la integració dels aprenentatges de manera transversal, significativa i rellevant, i a resolució de problemes de manera col·laborativa, a fi de reforçar l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat de l'alumnat.
4. Els centres han de desenvolupar projectes interdisciplinaris que permeten integrar diverses àrees del coneixement amb un propòsit pedagògic comú que permeta un desenvolupament coordinat i conjunt de l'aprenentatge, adaptat i vinculat amb la realitat de cada estudiant. Així mateix, dins del temps dedicat dels projectes interdisciplinaris, es pot desenvolupar un o més projectes utilitzant qualsevol de les llengües vehiculars.
5. Així mateix, en el temps assignat per als projectes interdisciplinaris, es pot desenvolupar un o més projectes utilitzant qualsevol de les llengües vehiculars.
6. Per al desenvolupament dels diferents programes promoguts per la conselleria competent en matèria d'educació, es pot destinar part del temps lectiu assignat als projectes interdisciplinaris.

Article 11.El currículum per àmbits.

1. Les àrees del currículum es poden agrupar per a treballar per àmbits, d'acord amb el criteri de cada centre educatiu.
2. Els centres educatius, segons la seua realitat recollida en el projecte educatiu, i en exercici de la seua autonomia, poden establir àmbits agrupant les matèries que consideren més apropiades per a oferir a l'alumnat una impartició integrada i interdisciplinària. Aquesta organització curricular ha de contribuir, des de l'estructura del currículum i des de la metodologia de treball, a la consecució dels objectius següents:
 - a) Consolidar i reforçar els aprenentatges essencials per a un adequat desenvolupament de les competències clau.
 - b) Motivar l'alumnat cap als aprenentatges actius a través de metodologies innovadores, tant l'alumnat amb majors dificultats d'aprenentatge com l'alumnat amb major capacitat i estimulació per a aprendre.
 - c) Promoure estratègies que faciliten la coordinació i el treball conjunt dels equips docents que fan classe a un mateix grup d'alumnes .
3. Els àmbits que decidisca autònomament cada centre han d'incloure les competències específiques, els sabers i els criteris d'avaluació de les àrees que s'hi integren.
4. L'organització curricular dels àmbits ha de ser una proposta flexible d'agrupació de àrees per àmbits de coneixement per a **cada proposta pedagògica de cicle**. La proposta s'ha de concretar en la programació d'aula per part de cada nivell d'acord amb les seues característiques, les necessitats de l'alumnat i l'avaluació del treball realitzat durant el curs anterior. Aquesta organització curricular ha de permetre diferents possibilitats d'agrupació de diverses àrees en àmbits, amb les condicions que s'indiquen a continuació
 - a) Les hores lectives setmanals per a dedicar a cada àmbit han de ser, la suma de les hores lectives setmanals de les àrees que componen l'àmbit. La distribució de les hores lectives setmanals per a treballar cadascuna de les àrees en els corresponents cicles d'Educació Primària és la que figura en l'annex IV.
 - b) A l'hora de distribuir les àrees per àmbits d'aprenentatge, cal atendre el que estableix el projecte lingüístic de centre autoritzat del Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI) quant a metodologia i llengua vehicular.

Article 12. Competències clau i competències específiques.

1. Les competències clau del currículum definides en l'article 2 són les següents:
 - a) Competència en comunicació lingüística
 - b) Competència plurilingüe
 - c) Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria
 - d) Competència digital
 - e) Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
 - f) Competència ciutadana
 - g) Competència emprenedora
 - h) Competència en consciència i expressió culturals
2. A fi de fomentar la integració de les competències clau de l'educació bàsica, els centres han de planificar i portar a la pràctica, de forma continuada, estratègies i actuacions per a potenciar la igualtat d'oportunitats i sensibilitzar la comunitat educativa cap a aspectes com la coeducació, la perspectiva de gènere i els hàbits i valors relacionats amb l'educació per a la pau, el consum responsable, el desenvolupament sostenible, la consciència democràtica i l'educació afectiu sexual, com a factors essencials que contribueixen al benestar emocional, individual i col·lectiu (Apareixen descrites a l'annex I).
3. Les competències específiques de les àrees definides en l'annex III, són comunes per als tres cicles de l'etapa, així com els criteris d'avaluació i els coneixements, destreses i actituds, enunciats en forma de sabers bàsics que s'estableixen per a cada cicle en cadascuna de les àrees.
4. Per a l'adquisició i desenvolupament, tant de les competències clau com de les competències específiques, abans esmentades, l'equip docent ha de dissenyar situacions d'aprenentatge, d'acord amb els principis que, amb caràcter orientatiu, s'estableixen en les diverses àrees.

Article 13. Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic.

1. El Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic (d'ara endavant Perfil d'eixida) constitueix la concreció dels principis i fins del sistema educatiu referits a l'educació bàsica que fonamenta la resta de decisions curriculars. El Perfil d'eixida identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que l'alumnat ha d'haver desenvolupat en finalitzar l'educació bàsica, i introdueix orientacions sobre el nivell d'acompliment esperat al final de l'Educació Primària.
2. El perfil competencial d'eixida fixa els aprenentatges mínims i les competències que tot l'alumnat ha d'haver adquirit i desenvolupat en finalitzar l'educació bàsica.
3. El currículum establert per aquest decret i la concreció del mateix que els centres realitzen en els seus projectes educatius tindrà com a referent aquest Perfil d'eixida.

Article 14. Ensenyament de llengües.

1. El sistema educatiu valencià, mitjançant l'aplicació del Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (PEPLI) ha d'assegurar el domini de les competències plurilingües i interculturals.
2. Cada centre educatiu determina el Projecte lingüístic de centre (PLC), el qual concreta i adequa el PEPLI atenent al context socioeducatiu i demolingüístic per a assegurar-ne els objectius.
3. En el Pla d'ensenyament i ús de les llengües es determina la proporció d'ús vehicular de les llengües oficials, el valencià i el castellà, i de la llengua estrangera. Aquest, s'ha d'introduir mitjançant un enfocament d'obertura a les llengües o a través de la modalitat primerenca, a partir del segon cicle de l'educació infantil. A més, s'hi concreta la metodologia que s'ha d'emprar a l'hora d'ensenyar les llengües

i que ha de fonamentar-se en el tractament integrat de les llengües i el tractament integrat de les llengües i els continguts.

4. Els sistemes augmentatius i alternatius de comunicació formen part de les mesures d'accessibilitat a la informació i la comunicació. Cada centre educatiu garanteix l'ús d'aquests sistemes en totes les situacions de la vida escolar per a l'alumnat que els requereixen.
5. Les llengües vehiculars han d'estar presents en situacions comunicatives quotidianes, funcionals, lúdiques i participatives que requereixen interacció oral, i/o sistemes augmentatius i alternatius de comunicació, si escau. S'han de recrear contextos reals per a afavorir el procés natural d'adquisició de les llengües per part dels xiquets i les xiquetes.
6. Cal promoure la presència en l'itinerari educatiu de les llengües familiars no curriculars, fet que contribueix a promoure actituds positives envers la interculturalitat i que afavoreix l'assoliment de la competència lingüística i de la competència plurilingüe.
7. D'altra banda, en el Pla de normalització lingüística (PNL), s'estableixen els objectius i les accions que han de promoure l'ús del valencià en els diversos àmbits d'intervenció del centre (administratiu, de gestió i planificació pedagògica, social i d'interrelació amb l'entorn), amb la finalitat també d'afavorir l'adquisició de la llengua minoritzada en els infants així com el desenvolupament d'actituds positives cap al valencià.

Capítol II. Autonomia i organització dels centres.

Article 15. Autonomia dels centres.

1. Els centres educatius han d'ajustar la pràctica docent als elements curriculars que s'estableixen en aquest decret sense perjudici de la seua autonomia pedagògica.
2. La conselleria competent en matèria d'educació facilitarà als centres l'exercici de la seua autonomia pedagògica, d'organització i de gestió, en els termes recollits en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, i en el Reial decret 157/2022, d'1 de març.
3. S'ha de contribuir al desenvolupament del currículum afavorint l'elaboració de models oberts de programació docent i de materials didàctics que atenguen les diferents necessitats dels alumnes i les alumnes i del equips educatius, sota els principis del DUA.
4. S'impulsarà que els centres establisquen mesures de flexibilització en l'organització de les àrees, els ensenyaments, els espais i els temps i promoguen alternatives metodològiques, a fi de personalitzar i millorar la capacitat d'aprenentatge i els resultats de tot l'alumnat .
5. Els centres fixaran la concreció dels currículums establits per aquest decret i la incorporaran al seu projecte educatiu, que impulsarà i desenvoluparà els principis, els objectius i la metodologia propis d'un aprenentatge competencial orientat a l'exercici d'una ciutadania activa.
6. El projecte educatiu del centre és la màxima expressió de la seua autonomia i ha de estar orientat a afavorir una atenció educativa inclusiva i de qualitat.
7. Els centres promouran compromisos educatius amb les famílies o els tutors o tutores legals del seu alumnat, en els quals es consignen les activitats que els integrants de la comunitat educativa es comprometen a desenvolupar per a facilitar el progrés acadèmic de l'alumnat .
8. En l'exercici de la seua autonomia, els centres podran adoptar experimentacions, innovacions pedagògiques, programes educatius, plans de treball, formes d'organització , normes de convivència o de l'horari lectiu d'àrees o àmbits, en els termes que establisquen les administracions educatives i dins de les possibilitats que permeti la normativa aplicable, inclosa la laboral, sense que, en cap cas, supose discriminació de cap mena, ni comporte la imposició d'aportacions a les mares, els pares, les tutores o els tutors legals o d'exigències per a l'Administració.

Article 16. Temps escolar.

1. En l'annex IV d'aquest decret s'estableix la distribució horària, per a cadascun dels cicles de l'etapa i per a les diferents àrees de l'Educació Primària, l'horari escolar d'acord amb el que determina el RD 157/2022 per als ensenyaments mínims.
2. L'horari escolar corresponent als ensenyaments mínims dels àmbits és el resultant de la suma de les àrees que s'integren en aquests.
3. L'horari assignat a les àrees o, en el seu cas, als àmbits ha d'entendre's com el temps necessari per al treball en cadascuna d'elles, sense menyscar el caràcter global i integrador de l'etapa, afavorint la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.
4. En aquest decret es descriu el temps per cicle de què disposaran els centres per a garantir el desenvolupament integrat de totes les competències de l'etapa i la incorporació dels continguts de caràcter transversal a totes les àrees i àmbits, des d'un enfocament globalitzador que impulse el desenvolupament sostenible i la ciutadania local i global.
5. Les sessions han de tindre una durada de 45 o 60 minuts.
6. L'agrupació d'hores s'ha de realitzar respectant que la suma global de les hores per setmana dedicades a cada cicle i àrea complisca amb el que s'estableix en l'annex IV d'aquest decret.

Article 17. L'espai escolar.

1. Tots els espais de l'escola són educatius i han de permetre generar un clima de benestar.
2. Han de ser acollidors, ordenats i estèticament cuidats, i oferir oportunitats de joc, de llibertat de moviment, de relació, d'exploració i de descans.
3. Els espais educatius han de dirigir les seues pràctiques i la gestió dels espais, cap a la sostenibilitat i el respecte amb el medi ambient.
4. El centre ha d'incorporar en la seua vida diària conductes ecosostenibles que reduïsquen el residu d'un sol ús i promouen el reciclatge de materials.
5. Els espais exteriors han de comptar amb elements naturals que permeten actuar e i interactuar en contacte amb el medi natural i social. Al mateix temps, han de poder convertir-se en ecosistemes per a la fauna autòctona de la forma més naturalitzada possible.
6. L'equip educatiu ha de dissenyar espais i contextos significatius, rics en oportunitats i de relacions, que potencien la autonomia, la comunicació, la curiositat natural i els desitjos d'aprendre de l'alumnat, i al mateix temps, oferir l'espai com un lloc de convivència i d'investigació per a l'alumnat.

Article 18. Distribució de la jornada escolar.

1. La jornada escolar transcorre entre les 9h i les 17h.
2. L'organització de l'horari lectiu pot desenvolupar-se en jornada partida, contínua o flexible.
3. Es pot modificar la jornada autoritzada a través dels procediments previstos per l'administració competent en la normativa vigent.
4. Així mateix, aquells centres que vulguen realitzar modificacions no significatives de l'horari podran fer-ho a través dels procediments establits.
5. Quan es plantegen tasques fora de l'horari lectiu, s'han d'organitzar com a inici d'un procés d'investigació en metodologies com l'aprenentatge basat en projectes, per a fomentar hàbits de lectura o per a consolidar aprenentatges de manera independent. A més és necessària una coordinació prèvia per part de l'equip docent. El procés d'aprenentatge ha de desenvolupar-se en l'aula en el temps lectiu a través de les situacions d'aprenentatge en contextos significatius, i no es tracta per tant, d'allargar la jornada lectiva.

Capítol III. Orientació educativa i Acció tutorial.

Article 19. Orientació Educativa.

1. L'orientació educativa és un element substancial, que dona suport a la intervenció educativa i a l'avaluació, i contribueix a la dinamització pedagògica, a la qualitat i a la innovació.
2. L'orientació educativa consisteix en el conjunt d'actuacions de l'equip docent, programades, sistematitzades i avaluades en el marc de la programació general anual de centre, per a garantir el desenvolupament integral de l'alumne i de l'alumna i l'acompanyament personalitzat al llarg de la seua escolarització que li proporcione autoconeixement i autonomia i els guie en la presa de decisions. Requereix que els equips de centre incorporen estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridores de la personalització de l'aprenentatge i de l'autonomia de l'alumnat.
3. L'orientació educativa i professional forma part de la funció docent i s'integra en el procés educatiu a través de diferents àmbits d'actuació: la docència, la tutoria i la coordinació pedagògica.
4. El projecte educatiu de centre, ha de contemplar les línies estratègiques de l'orientació i definir el model d'acció tutorial d'acord amb aquestes: ensenyament-aprenentatge, igualtat i convivència, transició i acollida i orientació acadèmica i professional
5. En Educació Primària, l'orientació i l'acció tutorial han d'acompanyar el procés educatiu individual i col·lectiu de l'alumnat. Cal fomentar en l'etapa el respecte mutu i la cooperació entre iguals, amb especial atenció a la igualtat de gènere.

Article 20. Acció tutorial.

1. La tutoria constitueix el nivell bàsic de contacte personal professor-alumne i professor-família, i forma part de la funció docent. La persona tutora ha de vetlar, especialment, pel desenvolupament personal de l'alumnat, el seu benestar i per l'assoliment progressiu de les competències.
2. La finalitat de l'acció tutorial és contribuir, juntament amb les famílies, al desenvolupament personal i social de l'alumnat, tant en l'àmbit acadèmic com en el personal i social, i realitzar el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat per part de tot el professorat.
3. L'acció tutorial comporta el seguiment individual, amb un acompanyament personalitzat, i de grup per part de tots els i les docents, amb l'aplicació de propostes pedagògiques que contribueixen a la cohesió social dels i les alumnes. Així mateix, promou la implicació, de manera activa, de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i en el seu desenvolupament personal i social.
4. Des de la tutoria es coordinarà la intervenció educativa del conjunt dels docents i es mantindrà una relació permanent amb les mares, els pares, les tutores o els tutors legals. A fi de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en la legislació vigent.
5. Correspon a la persona tutora la relació amb les famílies o tutors legals de l'alumne i la formalització i emplenament de la documentació acadèmica que siga necessària i la coordinació de l'equip educatiu en relació amb la gestió pedagògica de l'alumnat.
6. L'elaboració dels informes de final d'etapa s'han de complimentar per a tot l'alumnat, per la persona que exercisca la tutoria. Així mateix, seran posats a la disposició de les famílies per al seguiment de l'itinerari formatiu i desenvolupament competencial del seu fill, filla, tutelat o tutelada.
7. Des de l'inici de l'etapa i especialment en el tercer cicle, la tutoria ha de coordinar la incorporació de les actuacions associades a la línia estratègica d'orientació educativa i professional que inclouen, almenys, el descobriment progressiu d'estudis i professions, així com la generació d'interessos vocacionals lliures d'estereotips de gènere i de l'assignació de rols en funció del sexe.

8. La direcció del centre ha d'afavorir la continuïtat de la persona tutora en un mateix grup al llarg del cicle.
9. La persona tutora ha de realitzar les entrevistes individuals i col·lectives que asseguren un seguiment apropiat de l'alumnat i el trasllat de la informació adequada a les mares, pares o tutors legals.
10. Per al desenvolupament de l'acció tutorial, el tutor o tutora dedicarà una sessió setmanal amb l'alumnat en cada nivell educatiu.

Capítol IV. Projecte educatiu i gestió pedagògica.

Article 21. Projecte educatiu

1. El Projecte educatiu és una eina útil per a cohesionar l'equip educatiu ja que requereix reflexionar i prendre acords que permeten revisar, actualitzar i consensuar els principis i valors que atorguen identitat al centre, **que permetrà definir la línia pedagògica del centre.**
2. El projecte educatiu ha de preveure els aspectes essencials en relació amb l'aplicació dels criteris d'organització i gestió pedagògica, les prioritats i els plantejaments educatius, els criteris d'inclusió educativa, els recursos disponibles, la concreció i el desenvolupament del currículum i l'orientació de l'alumnat, a fi de completar una xarxa de suports a l'aprenentatge que es desenvolupe mitjançant el projecte de direcció i la programació general anual.
3. En el cas dels centres rurals agrupats, aquests han de compartir el mateix projecte educatiu, les mateixes normes d'organització i funcionament i la mateixa programació general anual, que ha de respectar i tindre en compte la singularitat de cadascuna de les escoles que l'integren.
4. El projecte educatiu ha de proposar entorns d'aprenentatge flexibles i creatius que oferisquen opcions variades per a donar una resposta ajustada a les necessitats educatives de l'alumnat, buscant la personalització de l'aprenentatge, respectant els diferents ritmes de treball i dissenyant activitats i materials que permeten avançar a tots i cadascun dels i de les alumnes.
5. Els centres educatius han de difondre el seu projecte educatiu i han de establir compromisos amb la comunitat educativa i l'entorn, per a incentivar l'aprenentatge de l'alumnat i afavorir la corresponsabilització del centre, la família i la societat respecte del procés educatiu de l'alumne o alumna. Aquest compromís es pot concretar, en propostes coordinades d'activitats educatives, per part dels agents socioeducatius de l'entorn.
6. Cada centre educatiu, d'acord amb l'autonomia pedagògica i organitzativa que té, ha d'elaborar un projecte educatiu que definisca la identitat del centre i la seua particularitat. Ha d'incloure, junt amb els aspectes indicats en les regulacions vigents referent a l'organització i funcionament del centres d'Educació Infantil, els següents elements:
 - a. La línia pedagògica del centre.
 - b. Les mesures organitzatives per a la coordinació del procés de continuïtat entre les etapes.

Article 22. Concreció curricular de centre i proposta pedagògica de cicle.

1. La concreció curricular forma part del projecte educatiu del centre **i l'elabora la comissió de coordinació pedagògica (COCOPE) amb les directrius marcades pel Claustre.**
2. El Claustre, o l'òrgan corresponent, aprovarà la concreció curricular per tal d'impulsar i desenvolupar els principis, els objectius i línia pedagògica pròpia, adequar-ho al context del centre i garantir la continuïtat del procés educatiu.
3. Els centres han de desenvolupar, completar, adequar i concretar el currículum establert en aquest Decret, adaptant-lo a les característiques personals de cada alumne o alumna, així com a la seua realitat

socioeducativa. Aquests acords han de formar part de la proposta pedagògica per a cada cicle, que s'ha de recollir en la concreció curricular del centre.

4. L'equip de cicle, coordinat i dirigit per la persona coordinadora, i en el cas dels centres privats l'òrgan amb competències anàlogues, han de reflexionar de manera compartida sobre el sentit de les seues actuacions, la coherència de les propostes que ofereixen als xiquets i xiquetes i l'adequació de l'organització i selecció dels materials.
5. La proposta pedagògica per a cada cicle ha de concretar els elements del currículum necessaris per planificar l'acció educativa, així com els instruments de recollida i registre d'informació, i la resposta educativa per a la inclusió. La proposta inclourà, al menys, els següents elements: la concreció de les competències específiques en el cicle en qüestió, la selecció dels sabers bàsics necessaris per adquirir i desenvolupar les competències específiques, i la concreció dels criteris d'avaluació de les competències específiques-

Aquests acords han de formar part de la proposta pedagògica per a cada cicle, que s'ha de recollir en la concreció curricular del centre.

6. La concreció curricular, a més de la proposta pedagògica prevista en el punt 5, ha d'incloure:
 - a) Les mesures organitzatives per a la coordinació amb els i les mestres de Primària per al procés de continuïtat entre les etapes, tal com especifica el capítol V d'aquest títol.
 - b) Els models d'informes d'avaluació per a cada un dels cicles de l'etapa.
 - c) Els instruments de recollida i de registre de la informació.
7. La Inspecció d'Educació ha d'assessorar, supervisar i realitzar el seguiment de la concreció curricular de centre, a través de les propostes pedagògiques de cicle i de les programacions d'aula, d'acord amb els plans d'actuació determinats per l'Administració educativa.

Article 23. Programacions d'aula.

1. La programació, fruit de la reflexió pedagògica s'ha de considerar un instrument flexible i obert, en construcció, revisió i millora constants.
2. Els i les mestres han d'elaborar i avaluar les programacions d'aula en coherència amb la línia pedagògica descrita en el projecte educatiu del centre i els criteris acordats en la proposta pedagògica de cicle.
3. Les programacions d'aula han de projectar les intencions educatives del mestre o mestra per a cada nivell educatiu i àrea en l'organització de les situacions d'aprenentatge i desenvolupament que s'oferiran al grup classe en el context educatiu d'acord amb les característiques, els interessos i necessitats col·lectives i individuals de l'alumnat.
4. La programació d'aula de les àrees o àmbits dels diferents nivells dels equips educatius, ha de realitzar-se a partir d'una seqüència de situacions contextualitzades en entorns reals i significatius. L'aprenentatge basat en situacions, permet organitzar la docència basant-se en una col·lecció de contextos, reptes i circumstàncies del món real, dels quals deriven problemes i preguntes que cal contestar i que entrellacen els sabers, és a dir, els coneixements, les destreses, els valors i les actituds amb les capacitats- associades a les competències específiques corresponents.
5. Dins de la programació d'aula s'han de reflectir les situacions d'aprenentatge adaptades a les característiques del grup, l'organització dels espais d'aprenentatge, la distribució del temps, la selecció i organització dels recursos i materials, les mesures d'atenció per a la resposta educativa per la inclusió; així com els instruments de recollida d'informació i models de registre.
6. En les programacions d'aula, s'han de preveure les adequacions necessàries per a atendre des d'una perspectiva inclusiva l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, tenint en compte els principis del DUA.

7. L'elaboració de les programacions d'aula són responsabilitat dels i les mestres del centre educatiu per a cada nivell educatiu i àrea.
8. Una vegada elaborades les programacions d'aula, aquestes han d'estar a disposició de tots els membres de la comunitat educativa que ha de poder accedir-hi en qualsevol moment.

Article 24. Recursos i materials didàctics.

1. Els diferents recursos i materials pedagògics i didàctics que s'utilitzen en els centres educatius han de respondre als principis d'equitat, inclusió i de cohesió social, així com ajustar-se a les necessitats educatives del tot l'alumnat en el context educatiu.
2. El disseny i la creació dels diferents recursos i materials pedagògics i didàctics ha de permetre l'avanç de tot l'alumnat tenint en compte els següents aspectes:
 - a) la mirada global i respectuosa amb totes les cultures des d'una perspectiva crítica
 - b) l'eliminació de barreres d'accés i de comunicació.
 - c) la perspectiva de gènere, tot promovent-ne la igualtat.
 - d) el llenguatge inclusiu.
 - e) la presència equitativa de dones i homes en els diferents àmbits
 - f) l'eliminació de barreres d'accés i de comunicació
 - g) la diversitat i riquesa de materials.
 - h) que estiguen lliures d'estereotips sexistes o discriminatoris.
3. Correspon als centres educatius, en el marc de la seva autonomia pedagògica, triar els materials curriculars, sempre que s'adapten al rigor científic adequat a l'edat dels alumnes i al currículum establert per la conselleria competent en matèria d'educació. Els materials han de reflectir i fomentar el respecte als principis, valors, llibertats, drets i deures constitucionals i estatutaris, així com als principis i valors recollits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral davant la violència de gènere, als quals ha d'ajustar-se tota l'activitat educativa.
4. La conselleria competent en matèria d'educació vetllarà perquè els materials educatius estiguen lliures d'estereotips sexistes o discriminatòris i perquè respecten la igualtat de gènere.
5. Es promourà l'ús i l'elaboració de materials didàctics i instruments d'avaluació que promoguen la implicació i el compromís de l'alumnat.

Capítol V. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.

Article 25. Organització de la resposta educativa.

1. Els i les docents han de orientar el seu treball cap a l'èxit educatiu de tot l'alumnat, com és propi del sistema educatiu universal al qual aspirem. Els enfocaments educatius com el disseny universal per a l'aprenentatge afavoreixen l'assoliment de les competències i la participació de tot l'alumnat .
2. L'atenció educativa a l'alumnat comprén el conjunt de mesures i suports destinats a tot l'alumnat amb la finalitat de afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancen en l'assoliment de les competències d'aquesta etapa educativa.
3. Les actuacions s'encaminaran al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, i aprenentatge de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres educatius es constituïsquen en elements dinamitzadors de la

transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, especialment d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió .

4. A fi de reforçar la inclusió i assegurar el dret a una educació de qualitat, en aquesta etapa cal posar un èmfasi especial en l'atenció personalitzada als alumnes i alumnes, en la detecció precoç de les seues necessitats específiques i en l'establiment de mecanismes de suport i reforç per a evitar la permanència en un mateix curs, particularment en entorns socialment desfavorits.
5. Tots els alumnes i totes les alumnes són objecte de l'atenció educativa i han de beneficiar-se, en un context ordinari de les mesures per a l'accés, la participació i l'aprenentatge que podran estar organitzades bé amb mitjans comuns o bé amb mitjans personalitzats. Així mateix aquestes mesures s'hauran d'organitzar tenint en compte els quatre nivells de resposta, des de les mesures de centre fins a les mesures personalitzades. Tot amb la finalitat de garantir l'accés a l'educació i l'èxit educatiu en condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats.
6. Correspon a la conselleria amb competències en matèria educativa establir la regulació que permeta als centres adoptar les mesures necessàries per a respondre a les necessitats educatives concretes dels seus alumnes i alumnes, tenint en compte els seus diferents ritmes i estils d'aprenentatge.
7. S'impulsarà que els centres establisquen mesures de flexibilització en l'organització de les àrees, els ensenyaments, els espais i els temps, i promoguen alternatives metodològiques, a fi de personalitzar i millorar l'aprenentatge i els resultats de tot l'alumnat.
8. Aquestes mesures, que formaran part del projecte educatiu dels centres, estaran orientades a permetre que tot l'alumnat aconseguisca el nivell d'acompliment esperat al final de l'Educació Primària, d'acord amb el Perfil d'eixida i la consecució dels objectius de l'Educació Primària, per la qual cosa en cap cas podran suposar una discriminació que impedisca als qui es beneficien d'elles promocionar al següent cicle o etapa.
9. Els mecanismes de suport i reforç que hauran de posar-se en pràctica tan prompte com es detecten dificultats d'aprenentatge seran tant organitzatius com curriculars i metodològics. Entre ells podran considerar-se l'adequació personalitzada de les programacions d'aula, programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació: del llenguatge i de la parla, la codocència, la cotutoria, el reforç pedagògic, l'enriquiment curricular, actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües, flexibilitzacions i adequacions del currículum així com adaptacions d'accés i de participació.
10. Pel que fa a l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials, a l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge, a l'alumnat amb integració tardana en el sistema educatiu valencià, a l'alumnat en situació de vulnerabilitat socioeducativa i cultural, a l'alumnat d'altas capacitats, a la identificació, valoració i intervenció de necessitats específiques de suport educatiu de tot l'alumnat i al pla d'actuació personalitzat cal complir al que es disposa en la norma que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
11. Amb la finalitat que tot l'alumnat pugua participar en les activitats del seu grup classe i assolir els objectius i les competències clau de l'etapa, el professorat ha d'adequar les programacions d'aula als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge. Aquestes adequacions s'han de realitzar durant tota l'etapa educativa i comporten la planificació de les situacions d'aprenentatge en diferents nivells d'amplitud, la utilització de diverses metodologies, formes de representació i d'expressió, activitats i instruments d'avaluació. A més, han d'estimular la motivació i la implicació de l'alumnat i promoure la interacció, la col·laboració i la cooperació entre iguals.

Títol III. Avaluació i Promoció.

Capítol I. Avaluació.

Article 26. Procés d'avaluació.

1. L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Com a competent essencial de l'aprenentatge de l'alumnat, forma part de la programació d'aula.
2. L'avaluació és una part essencial de l'educació inclusiva i té com a objectius: obtindre informació sobre com aprén l'alumna o l'alumne, identificar les seues necessitats, eliminar les barreres que dificulten l'aprenentatge, valorar els seus progressos, organitzar la resposta educativa, així com promoure l'interés per millorar el seu procés d'aprenentatge.
3. Al primer cicle d'Educació Primària, per avaluar el procés, i no només el resultat, cal prioritzar l'ús d'eines com l'observació dels alumnes en els seus processos d'aprenentatge, graelles de registre de l'evolució dels aprenentatges, entrevistes orals, rúbriques i documentacions pedagògiques.
4. Només es contempla l'ús dels exàmens escrits com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon i tercer cicle. En cap cas, serà l'únic instrument d'avaluació i es recomana que es realitzen de forma puntual.
5. Per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, s'han de prioritzar tècniques com l'observació diària, l'avaluació dels productes finals, resolució de problemes de situacions quotidianes i totes aquelles tècniques que suposen la posada en marxa de les habilitats i competències adquirides dins de l'aula i en el propi procés formatiu.
6. Amb el fi d'afavorir un procés de reflexió pedagògica en el desenvolupament de l'avaluació, els tutors han d'elaborar tres informes d'avaluació qualitatis amb una periodicitat trimestral, i un informe quantitatiu al final del curs escolar.
7. En el context d'aquest procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o alumna no siga l'adequat, s'establiran mesures de reforç educatiu. Aquestes mesures han d'adoptar-se tan prompte com es detecten les dificultats, amb seguiment a la situació de l'alumnat amb necessitats educatives especials i han d'estar dirigides a garantir l'adquisició dels aprenentatges imprescindibles per a continuar el procés educatiu, amb els suports que cadascun precise.
8. Els centres educatius poden, conforme a les orientacions de la Conselleria d'Educació, elaborar programes de reforç o d'enriquiment curricular que permeten millorar el nivell competencial de l'alumnat que el requerisca.
9. El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la pròpia pràctica docent.
10. Amb independència del seguiment realitzat al llarg del curs, l'equip docent, coordinat pel tutor o la tutora del grup ha de valorar, de manera col·legiada, el progrés de l'alumnat en una única sessió d'avaluació que tindrà lloc en finalitzar el curs escolar, així com la revisió de les mesures i suports d'atenció educativa, si és el cas, del seguiment del procés d'aprenentatge.
11. L'alumnat, així com els seues famílies, han de conèixer els objectius d'aprenentatge i els criteris i procediments amb els quals se'ls avaluarà.
12. L'alumnat que requerisca de mesures personalitzades haurà de tindre un seguiment continu i periòdic amb un contacte específic i directe amb les famílies o representants legals.

Article 27. Criteris d'avaluació.

1. Els criteris d'avaluació són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en l'adquisició i desenvolupament de les competències específiques de cada àrea (es recullen en l'annex III d'aquest decret).
2. Els centres educatius, per a fer efectiu el compromís de l'alumnat i les famílies en el procés d'aprenentatge, han d'informar de quins són els criteris d'avaluació que s'aplicaran en l'avaluació dels

aprenentatges per al pas de cicle i per a la promoció de l'alumnat, atesa la normativa vigent i els principis establits en el projecte educatiu.

3. L'avaluació no és un esdeveniment aïllat, sinó que s'emmarca en la història escolar de l'alumna o l'alumne i la té en compte, així com té en consideració els elements del context escolar, familiar i social que intervenen i influeixen.
4. Les tècniques d'avaluació han de permetre que cada alumna i cada alumne puga demostrar els seus punts forts, la capacitat potencial d'aprenentatge, les estratègies, les competències i el rendiment. L'avaluació ajuda al professorat en la seua acció docent i tutorial i, d'altra banda, al centre en la millora de la seua resposta a la inclusió.
5. L'avaluació de l'alumnat amb criteris inclusius contribueix a previndre la segregació, evita formes d'etiquetatge i potència la inclusió en els centres ordinaris

Article 28. Informe d'avaluació.

1. Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'ha d'elaborar de forma trimestral un informe d'avaluació.
2. Per a la concreció curricular, els equips de cicle han d'elaborar un model propi d'informe d'avaluació de naturalesa qualitativa amb el apartats que ha de contindre, per a cada nivell educatiu.
3. Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, de l'alumne, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial. En aquest informe s'han de reflectir els resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge de l'alumne, els aspectes personals i evolutius que es considere oportú, esmentar les mesures i suports d'atenció educativa que s'hagen adoptat o previst, i la conveniència de la seua continuïtat.
4. Aquest informe s'ha de redactar destacant els seus progressos, esforços, dificultats superades i talents, així com explicitant els aspectes que caldria continuar treballant.
5. Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtinguts i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.
6. Els informes d'avaluació s'han d'incloure en el l'expedient de l'alumnat, i amb el format descrit en l'annex V.
7. Per a la redacció dels informes d'avaluació s'utilitzarà un llenguatge inclusiu, respectuós i lliure d'estereotips de gènere.

Article 29. Qualificació dels aprenentatges a final de curs.

1. A més de l'avaluació trimestral de l'informe d'avaluació descrit en el article 28 d'aquest Decret, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat per el tutor o tutora, ha de valorar de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna en una sessió d'avaluació.
2. En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents: Insuficient (IN), Suficient (SU), Bé (BE), Notable (NT) o Excel·lent (EX).

Article 30. Sessions d'avaluació.

1. La sessió d'avaluació és la reunió de l'equip docent, coordinada pel tutor o la tutora, per a compartir informació i prendre decisions de forma col·legiada sobre el procés d'aprenentatge de l'alumnat.
2. Si l'equip docent ho considera, també poden participar, altres docents i altres professionals que intervinguen en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat.

3. En les sessions d'avaluació de tercer cicle d'educació primària s'haurà d'escoltar a l'alumnat, que prèviament haurà reflexionat sobre els seus processos i resultats d'aprenentatge en les diferents àrees o àmbits.
4. En el context d'un model educatiu competencial, i perquè l'equip docent pugua valorar els aprenentatges de cada alumne o alumna, així com el desenvolupament del procés d'ensenyament i aprenentatge en el grup classe, cal realitzar cada trimestre, com a mínim, una sessió d'avaluació que donarà informació per a omplir l'informe d'avaluació. En la sessió d'avaluació del tercer trimestre a través de l'informe d'avaluació, també s'ha de realitzar la qualificació del aprenentatges a final de curs descrita en l'article 29.
5. El tutor o tutora ha de coordinar i presidir les sessions d'avaluació del seu grup d'alumnes, alçar acta, fer constar els acords presos i transmetre l'informe d'avaluació de manera individualitzada a les famílies i alumnat. Igualment, la resta de docents de l'equip docent han de informar els i les alumnes en relació amb les seues àrees, o àmbits.

Article 31. Avaluació del sistema educatiu i avaluació de diagnòstic.

1. Respecte a l'avaluació general del sistema educatiu en l'últim curs d'educació es durà a terme, amb caràcter mostral i pluriannual, una avaluació de les competències adquirides per l'alumnat. Aquesta avaluació ha de tindre caràcter informatiu, formatiu i orientador per als centres i informatiu per a l'alumnat, les seues famílies i per al conjunt de la comunitat educativa. Aquesta avaluació ha de tindre com a marc de referència l'establert d'acord amb l'article 143 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
2. En el quart curs d'Educació Primària, tots els centres han de realitzar una avaluació diagnòstica, que tindrà caràcter formatiu i intern. La finalitat d'aquesta avaluació serà amb caràcter diagnòstic i s'hi comprovarà almenys el grau de domini de la competència en comunicació lingüística i de la competència matemàtica. Aquesta avaluació, de caràcter censal, tindrà com a marc de referència l'establert d'acord amb l'article 144.1 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
3. En cap cas, els resultats d'aquestes avaluacions podran ser utilitzats per a l'establiment de classificacions dels centres, ni determinaran l'expedient acadèmic de l'alumnat.
4. Els resultats de les proves diagnòstiques i els informes corresponents, individual, de grup i de centre, conjuntament amb altres indicadors, ajuden els equips docents a analitzar, valorar i reorientar, si fa falta, la pràctica docent perquè els i les alumnes aconseguisquen les competències i els aprenentatges que estableix el currículum.
5. Com a conseqüència de l'anàlisi dels resultats de l'avaluació, els centres educatius incorporaran en el Pla d'actuació per a la millora (PAM) les mesures corresponents per al tercer cicle d'Educació Primària.
6. Aquestes avaluacions, han de tindre en compte a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat, incloent, en les condicions de realització d'aquestes avaluacions, les adaptacions i recursos que haguera tingut.

Article 32. Dret de l'alumnat a una avaluació objectiva.

1. Es garanteix el dret de l'alumnat al fet que la seua dedicació, esforç i rendiment siguen valorats i reconeguts amb objectivitat, motiu pel qual s'han d'establir els procediments, que, en tot cas, han d'atendre les característiques de l'avaluació disposades en la legislació vigent a nivell estatal i autonòmic i, en particular, al caràcter global, continu i formatiu de l'avaluació en aquesta etapa.
2. La direcció del centre ha de garantir a l'inici de cada curs escolar la publicitat dels criteris d'avaluació i promoció establits en la concreció curricular fixada pel centre, sense perjudici de la responsabilitat que té cada professor o professora d'informar l'alumnat i les famílies o representats legals sobre el contingut de la programació d'aula, els plans de reforç i els criteris de qualificació.

Article 33. Atenció a les diferències individuals en l'avaluació.

1. En el marc normatiu que regula l'atenció a les diferències individuals en l'avaluació, s'estableixen les mesures més adequades perquè les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adapten a les circumstàncies de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. Aquestes adaptacions en cap cas es tindran en compte per a minorar les qualificacions obtingudes.
2. Igualment, s'ha de promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge, que permeten la valoració objectiva de tot l'alumnat.
3. S'han d'establir mesures de flexibilització i alternatives metodològiques en l'ensenyament i avaluació de la llengua estrangera per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, especialment per a aquell que presente dificultats en la seua comprensió i expressió.
4. Quan les circumstàncies personals de l'alumne o alumna amb necessitats educatives especials ho aconsellen per a la consecució dels objectius de l'ensenyament d'Educació Primària, aquest alumnat podrà romandre, de forma excepcional, un any més en aquesta etapa educativa, d'acord amb el procediment que preveu per la norma que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
5. Es podrà flexibilitzar, amb caràcter excepcional, la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, d'acord amb allò que preveu la normativa vigent.

Capítol II. Documents oficials d'avaluació.

Article 34. Documents i informes oficials d'avaluació.

1. En l'Educació Primària, els documents oficials d'avaluació són les actes d'avaluació, l'expedient acadèmic, l'historial acadèmic, l'informe de final d'etapa i, en el seu cas, l'informe personal per trasllat. En aquest decret s'estableixen els models d'aquests informes en els annexos VI, IX, X, XI, i XII i han de estar sota custòdia del centre.
2. L'historial acadèmic i, en el seu cas, l'informe personal per trasllat es consideren documents bàsics per a garantir la mobilitat de l'alumnat per tot el territori nacional.
3. En aquest Decret s'estableixen les característiques dels informes finals de cicle i etapa als quals es refereixen els articles 37 i 38.
4. El director o la directora, com a responsable de totes les activitats del centre, ho és també de les d'avaluació, per aquest motiu certifica amb la seua signatura tots els documents oficials d'avaluació.
5. Els documents esmentats han de romandre en el centre, i la persona que exerceix les funcions de secretari o secretària és la responsable de custodiar-los i d'elaborar les certificacions que se sol·liciten. En cas que se suprimisca algun centre públic o cessen les activitats d'un centre privat, els serveis territorials d'Educació, han de adoptar les mesures corresponents per a conservar-los o traslladar-los.
6. En tots els documents elaborats s'ha d'incorporar un ús no sexista del llenguatge.
7. Els documents oficials d'avaluació han de citar aquest decret i les normes que en el seu cas el desenvolupen. Quan hagen de fer efecte fora de l'àmbit d'una comunitat autònoma la llengua de la qual tinga estatutàriament atribuït caràcter oficials portarà a terme segons disposa en l'article 15.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Article 35. Actes d'avaluació.

1. Les actes d'avaluació s'han d'estendre per a cadascun dels cursos i es tancaran al final del període lectiu ordinari. Comprendran, almenys, la relació nominal de l'alumnat que compon el grup, juntament amb els resultats de l'avaluació de les àrees i les decisions sobre pas de curs, promoció i permanència.
2. Els resultats de l'avaluació de final de curs s'ha d'expressar en els termes que indica l'article 29 d'aquest decret sobre qualificacions.

3. En el cas dels àmbits que integren diferents àrees, el resultat de l'avaluació final s'ha d'expressar mitjançant una única qualificació, sense perjudici dels procediments que puguem establir-se per a mantindre informats de l'evolució en les diferents àrees a l'alumne o alumna i als seus pares, mares, tutors o tutores legals.
4. Les actes d'avaluació han de ser signades pel tutor o la tutora del grup i han d'incorporar el vistiplau de la persona titular de la direcció del centre.
5. El contingut de les actes d'avaluació de l'etapa d'educació primària s'han d'ajustar als models que consten en l'annex VI d'aquest decret.

Article 36. Expedient acadèmic.

1. L'expedient acadèmic és el document oficial que té la funció de recollir de manera acumulativa els resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumnat així com qualsevol altra informació rellevant
2. L'expedient acadèmic ha de recollir, juntament amb les dades d'identificació del centre, els de l'alumne o alumna, així com la informació relativa al procés d'avaluació. S'obrirà en el moment d'incorporació al centre i recollirà, almenys, els informes de l'avaluació (descrit en l'article 28), els informes del grau d'adquisició de les competències (descrits en els articles 37 i 38) de les àrees o àmbits, i les decisions de promoció d'etapa, les mesures de suport educatiu i les adaptacions curriculars que s'hagen adoptat per a l'alumne o alumna, i totes les observacions que l'equip docent considere oportunes i rellevants.
3. En el cas que existisquen àrees que hagen sigut cursades de forma integrada en un àmbit, en l'expedient figurarà, juntament amb la denominació d'aquest àmbit, la indicació expressa de les àrees integrades en aquest.
4. El contingut de l'expedient acadèmic de l'etapa d'Educació Primària s'han d'ajustar als models que consten en l'annex XI d'aquest decret.

Article 37. Informe individualitzat sobre el grau d'adquisició de competències del primer i segon cicle.

1. Els tutors de segon i quart d'Educació Primària han d'emetre al finalitzar cada curs acadèmic un informe sobre el grau d'adquisició de les competències de cada alumne o alumna, en el qual cal indicar, si escau, les mesures de reforç que cal consideraren el cicle següent. Aquest informe s'ha de realitzar d'acord amb els termes establerts en els annexos VII i VIII.
2. La formalització de l'informe individualitzat de final d'etapa és responsabilitat del tutor.
3. El centre educatiu ha de proporcionar a les famílies una còpia d'aquesta documentació.

Article 38. Informe individualitzat de final d'etapa.

1. Amb la finalitat de garantir la continuïtat del procés de formació de l'alumnat, cada alumne o alumna ha de disposar en finalitzar l'etapa d'un informe elaborat pel tutor o tutora sobre l'evolució i el grau d'adquisició de les competències desenvolupades, d'acord amb els termes establerts en l'annex IX.
2. En el cas d'alumnat amb necessitats educatives especials, l'informe ha de reflectir els suports i les mesures de resposta educativa per a la inclusió i la seua necessitat de continuïtat en l'etapa escolar següent, d'acord amb el que disposa en la normativa que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
3. La formalització de l'informe individualitzat de final d'etapa és responsabilitat del tutor o tutora.
4. EL centre emissor i el centre receptor de l'informe han de garantir la confidencialitat de les dades que conté aquest document.
5. El centre educatiu ha de proporcionar a les famílies una còpia d'aquesta documentació.

Article 39. Historial acadèmic.

1. L'historial acadèmic és el document oficial que reflecteix els resultats de l'avaluació i les decisions relatives al progrés acadèmic de l'alumne al llarg de l'etapa, i té valor acreditatiu dels estudis cursats.
2. L'obertura de l'historial acadèmic s'ha d'efectuar en el moment en què l'alumne o alumna s'incorpore a l'etapa. En l'historial acadèmic ha de figurar el número d'identificació de l'alumnat (NIA). A aquest efecte, en el moment de l'obertura de l'historial acadèmic s'ha de comprovar si l'alumne o alumna disposa d'aquest número per a la seua introducció en l'historial; en cas de no disposar d'ell, la direcció dels centres educatius ha de realitzarà els processos conduents a l'assignació i generació del NIA segons el procediment establert en la normativa vigent.
3. L'historial acadèmic ha de portar el vistiplau del director o directora i ha de tindre valor acreditatiu dels estudis realitzats. Com a mínim ha de recollir les dades identificatives de l'alumne o alumna, les àrees cursades els àmbits i dels projectes globalitzadors de caràcter transversal que el centre haja pogut programar en cadascun dels anys d'escolarització, les mesures curriculars i organitzatives aplicades, els resultats de l'avaluació, les decisions sobre promoció i permanència, la informació relativa als canvis de centre i les dates en què s'han produït les diferents fites. Ha de figurar, així mateix, la indicació de les àrees que s'han cursat amb adaptacions curriculars significatives
4. A fi de garantir la mobilitat de l'alumnat, quan diverses àrees hagen sigut cursades integrades en un àmbit, cal que conste en l'historial la qualificació obtinguda en cadascuna d'elles. Aquesta qualificació ha de ser la mateixa que figure en l'expedient per a l'àmbit corresponent.
5. Després de finalitzar l'etapa, l'historial acadèmic d'Educació Primària s'ha d'entregar als pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna. Igualment, s'ha d'enviar una còpia de l'historial acadèmic i de l'informe de final d'etapa al centre d'educació secundària en el qual seguisca els estudis l'alumne o l'alumna, prèvia petició d'aquest centre.
6. El contingut de l'historial acadèmic de l'etapa d'educació primària s'han d'ajustar als models que consten en l'annex XII d'aquest decret.
7. En el cas que existisquen àrees que hagen sigut cursades de forma integrada en un àmbit, en l'historial acadèmica figurarà, juntament amb la denominació d'aquest àmbit, la indicació expressa de les àrees integrades en aquesta i la valoració de l'avaluació final.

Article 40. Informe personal per trasllat.

1. L'informe personal per trasllat ha de tindre com a fi garantir la continuïtat del procés d'aprenentatge de l'alumnat que es trasllade a un altre centre sense haver conclòs un determinat curs de l'Educació Primària.
2. El centre d'origen ha de remetre al de destinació, i a petició d'aquest, l'informe personal per trasllat, junt amb una còpia de l'historial acadèmic.
3. El centre receptor ha de matricular a l'alumne o alumna en el curs corresponent. La matriculació adquirirà caràcter definitiu una vegada rebuda la còpia de l'historial acadèmic.
4. L'informe personal per trasllat serà realitzat pel tutor o tutora i contindrà els resultats de les avaluacions que s'hagueren realitzat, l'aplicació, si escau, de mesures curriculars i organitzatives, i totes aquelles observacions que es consideren oportunes sobre el progrés general de l'alumne o de l'alumna. En aquest informe s'inclouran les dades d'identificació del centre i de l'alumne o alumna.
5. El contingut de l'informe personal per trasllat s'ha de ajustar al model que consta en l'annex X.
6. Aquest informe ha de ser elaborat i signat per la tutora o el tutor, amb el vistiplau de la directora o el director, a partir de les dades facilitades per l'equip docent que impartisca docència a l'alumne o alumna i d'acord al model que s'estableix en l'annex X.
7. Quan l'alumna o alumne s'incorpore a un centre estranger a Espanya o en l'exterior que no impartisca ensenyaments del sistema educatiu espanyol, no es traslladarà a aquell l'historial acadèmic. En aquest

cas, el centre d'origen emetrà una certificació acadèmica completa de l'alumna o l'alumne. L'historial acadèmic ha de continuar custodiat per l'últim centre en el que l'alumna o l'alumne va estar matriculat fins a la seua possible reincorporació als ensenyaments del sistema educatiu espanyol, en el mateix o un altre centre, al qual s'ha de traslladar en aquest cas, o bé fins al seu lliurament a l'alumnat després de la conclusió dels estudis estrangers equivalents a l'Educació Primària.

Article 41. Autenticitat, seguretat i confidencialitat dels documents d'avaluació.

1. S'han d'establir els procediments oportuns per a garantir l'autenticitat dels documents oficials d'avaluació, la integritat de les dades recollides en els mateixos i la seua supervisió i custòdia, així com la seua conservació i trasllat en cas de supressió o extinció del centre.
2. Referent a l'obtenció de les dades personals de l'alumnat, a la cessió dels mateixos d'uns centres a uns altres i a la seguretat i confidencialitat d'aquests, se seguirà la legislació vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal i, en tot cas, al que s'estableix en la disposició addicional vintena tercera de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
3. Els documents oficials d'avaluació i els procediments de validació descrits en els apartats anteriors podran ser substituïts pels seus equivalents realitzats per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, sempre que queden garantides la seua autenticitat, integritat i, conservació, i es complisquen les garanties i els requisits establits per la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de garantia dels drets digitals, per la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i per la normativa que les desenvolupa.
4. L'expedient electrònic de l'alumne ha d'estar constituït, almenys, per les dades contingudes en els documents oficials d'avaluació, i ha de complir amb el que s'estableix en el Reial decret 4/2010, de 8 de gener, pel qual es regula l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat en l'àmbit de l'Administració Electrònica.

Article 42. Custòdia dels documents d'avaluació.

1. Tots els documents oficials de l'avaluació s'han de conservar en el centre a la disposició de la Inspecció per a possibles comprovacions.
2. Correspon a la secretària o secretari dels centres públics i a la direcció dels centres privats garantir l'autenticitat de les dades dels documents oficials d'avaluació, la integritat de les dades recollides en els mateixos i la seua supervisió i custòdia, així com l'expedició de les certificacions que se sol·liciten.
3. En cas que se suprimsca algun centre públic o cessen les activitats d'un centre privat, els serveis territorials d'Educació han de adoptar les mesures corresponents per a conservar-los o traslladar-los.

Capítol III. Promoció.

Article 43. Decisions de promoció.

1. Al final de cada cicle, l'equip docent ha d'adoptar les decisions relatives a la promoció de l'alumnat de manera col·legiada, prenent especialment en consideració la informació i el criteri del tutor o la tutora. En qualsevol cas, les decisions sobre la promoció s'ha d'adoptar a la finalització dels cursos de segon, quart i sisé, i ha de ser aquesta automàtica en la resta de cursos de l'etapa.
2. L'alumnat ha de rebre els suports necessaris per a recuperar els aprenentatges que no haguera aconseguit durant el curs anterior.
3. Si en algun cas i després d'haver aplicat les mesures ordinàries suficients, adequades i personalitzades per a atendre el desfasament curricular o les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o l'alumna, l'equip docent considera que la permanència un any més en el mateix curs és la mesura més adequada per a afavorir el seu desenvolupament, s'ha d'organitzar un pla específic de suport perquè, durant aqueix curs, pugua aconseguir el grau esperat d'adquisició de les competències corresponents. Aquesta decisió només es podrà adoptar una vegada durant l'etapa i tindrà, en tot cas, caràcter excepcional.

4. El pla de suport, ha de tindre en compte els següents aspectes:
 - a) Incrementar els nivells d'èxit escolar de l'alumnat que roman un any més al mateix curs.
 - b) Prevenir i actuar sobre les dificultats específiques que presenta i afavorir la millora del seu rendiment.
 - c) Millorar les seves perspectives escolars reforçant la seua autoestima a través de la millora en les diferents àrees del currículum.
 - d) Contribuir a la consecució de les competències clau incidint sobretot en la comprensió, expressió i resolució de problemes.
 - e) Implicar a la família en la millora del procés d'aprenentatge.

Capítol IV. Participació de les famílies i representants legals de l'alumnat.

Article 44. Participació i dret a la informació de pares, mares, tutores o tutors legals.

1. Les mares, pares, tutors o tutores legals han de participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu del seu fill, filla, tutelat o tutelada, col·laborar en les mesures de suport o reforç que adopten els centres per a facilitar el seu progrés. Han de tindre, a més, dret a conèixer les decisions relatives a l'avaluació i promoció, així com a l'accés als documents oficials d'avaluació i a les proves i documents de les avaluacions que es realitzen als seus fills, filles, tutelats o tutelades, sense perjudici del respecte a les garanties establides en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals, i una altra normativa aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal.
2. Els centres educatius, especialment els equips directius i les tutories, han d'establir els mitjans necessaris per a facilitar aquesta participació i el dret a rebre la informació en format accessible, ajustant-se a les característiques i necessitats de cada família.

Article 45. Comunicació amb les famílies.

1. En els centres de titularitat pública, la comunicació amb les mares, pares, tutors o tutores legals s'ha de realitzar a través de les plataformes educatives habilitades i autoritzades per la Conselleria d'Educació. En el cas de que les mares, pares, tutors o tutores legals no tinguen accés a les plataformes, els centres educatius establiran els mecanismes necessaris per assegurar una correcta comunicació a través mitjan electrònics segurs i fiables.
2. Els centres han d'assegurar que les famílies tenen accés als diferents documents públics de gestió del centre educatiu i a tota la informació relacionada amb l'activitat educativa de l'alumnat i la vida comunitària del centre.
3. La documentació que s'haja de posar a disposició de les persones membres de la comunitat educativa ha de ser inclosa en la pàgina web del centre per a garantir la seua difusió i accessibilitat a tots els membres de la comunitat educativa, sense perjudici de la seua inclusió, si escau, als taulers d'anuncis del centre.
4. Per a facilitar l'exercici del dret i deure de les famílies a participar en el procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades, el centre ha d'informar les famílies o tutors legals de l'alumne o alumna de l'evolució escolar per mitjà d'informes qualitatius escrits, entrevistes individuals, reunions col·lectives i altres mitjans que considere oportuns. S'ha de garantir, com a mínim, una entrevista individual a l'inici de l'escolaritat en cada l'etapa educativa, una altra al llarg del curs, una reunió col·lectiva a l'inici de cadascun dels cursos i una reunió col·lectiva a per a finalitzar el curs escolar.
5. Les reunions informatives a les mares, pares, tutors o tutores legals, i les sessions de tutoria amb els representants legals de l'alumnat han d'establir-se preferentment en horari de vesprada, fora de

l'horari lectiu, o en un horari que permeta l'assistència. Les famílies també podran sol·licitar puntualment un altre horari d'atenció per a tractar qüestions particulars de l'alumne o l'alumna si així ho acorden amb l'equip docente.

6. A més, la persona tutora podrà realitzar les entrevistes i les reunions individuals i col·lectives que asseguren un adequat seguiment de l'alumnat i el trasllat de la informació adequada a petició del tutor o tutora.
7. Les mares, pares, tutors i tutores legals hauran de conèixer les decisions relatives a l'avaluació, de curs i promoció, i col·laborar en les mesures de suport que adopten els centres per a participar i fer costat a l'evolució del procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades.

Capítol V. Continuïtat educativa.

Article 46. Continuïtat entre etapes.

1. Per a garantir la continuïtat del procés de formació i una transició i evolució positives des de l'Educació Infantil a l'Educació Primària i des d'aquesta a l'Educació Secundària Obligatoria, la Conselleria competent en matèria d'educació i els centres han d'establir mecanismes per a afavorir la coordinació entre les diferents etapes.
2. Els centres educatius han de disposar d'eines de traspàs d'informació per a garantir la continuïtat en el desenvolupament dels aprenentatges i el seguiment personalitzat de l'alumnat en el pas de curs al llarg de l'etapa.
3. Els centres educatius han de preveure mecanismes de coordinació per a garantir la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat en la transició entre etapes, supose o no un canvi de centre per l'alumne. Aquests mecanismes que poden suposar establir col·laboracions entre els diferents professionals dels centres d'origen i destinació son indispensables quant a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
4. L'equip directiu del centre d'Educació Primària ha de vetlar per un procés de la transició positiu entre les diferents etapes educatives, flexibilitzant i cal flexibilitzar aquelles mesures que se centren en el benefici de l'alumnat i el posen en el centre del procés i, en aquest sentit, inclouran al seu projecte educatiu els criteris bàsics que han d'orientar l'establiment de mesures a mitjà i a llarg termini per a la coordinació d'aquesta transició entre etapes i nivells.
5. Les mesures organitzatives per la continuïtat entre etapes s'inclouran en el projecte educatiu de centre.

Article 47. Continuïtat des de l'etapa d'educació infantil.

1. La incorporació de l'alumnat des de l'etapa d'Educació Infantil a l'etapa d'Educació Primària, s'ha de realitzar atés el que dispose la normativa vigent que estipule el decret corresponent d'Educació Infantil.
2. Amb la finalitat de garantir la continuïtat educativa entre l'etapa d'Educació Infantil i la de Primària, cal prioritzar l'adopció d'enfocaments globalitzats i lúdics, l'ús divers de recursos didàctics i materials, la possibilitat d'organitzar agrupaments diversos, l'ús dels espais de manera més global i dinàmica, així com una major flexibilitat en l'organització del temps, especialment en el primer cicle d'Educació Primària.

Article 48. Continuïtat dins de l'etapa d'Educació Primària.

1. Dins de l'etapa d'Educació Primària els canvis de nivell educatiu o cicle s'han d'atendre en els centres educatius tenint en compte el caràcter global de l'etapa.
2. Per a garantir la continuïtat dins de l'etapa d'Educació Primària els tutors de cada nivell educatiu es reuniran amb el tutor o tutora previst per al curs següent per al mateix grup abans del començament del curs.

3. En el cas de manca de continuïtat dels tutor o tutora del grup, s'han de reunir els equips docents actuals i els previstos per al curs següent, per tal d'establir les mesures necessàries per a donar continuïtat als processos educatius de l'alumnat.

Article 49. Continuïtat a l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria.

1. Els centres educatius d'Educació Primària han d'establir mesures específiques per a coordinar-se amb els centres d'Educació Secundària als que estiguen adscrits i han de preveure mecanismes de comunicació entre els centres implicats, abans de començar el curs. Els centres de primària han de proporcionar als centres de secundària una còpia de l'històric acadèmic de l'alumne i l'informe individualitzat del final d'etapa en el centre d'educació secundària on prosseguirà els estudis l'alumne o l'alumna, prèvia petició del centre.
2. En el cas dels centres adscrits, s'ha de realitzar en el tercer trimestre de 6é de primària, almenys una entrevista entre el tutor o tutora de l'últim curs d'Educació Primària i el tutor o tutora del primer curs d'educació secundària obligatòria o la persona designada per la direcció del centre de secundària, amb l'objectiu de completar la informació sobre el recorregut dels aprenentatges dels alumnes. En el cas dels alumnes amb necessitats de suport educatiu específic de l'alumnat, també han de participar l'equip d'orientació del centre d'educació primària i el departament d'orientació educativa de l'institut d'Educació Secundària.
3. En aquest procés, s'ha de realitzar un anàlisi del context atenent al centre de procedència i al de destí, s'establiran els mecanismes de coordinació i es definirà l'equip que durà a terme aquesta continuïtat, tenint sempre en compte a l'alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu i adaptant, en el seu cas, els procediments establits les seues necessitats.
4. El centre d'Educació Primària ha d'organitzar una visita a l'institut adscrit per tal de conèixer les instal·lacions, el espai del centre, el funcionament general i si estiguera designat, el tutor o tutora del primer curs d'Educació Secundària Obligatòria.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Ensenyaments de religió.

1. Els ensenyaments de religió s'inclouran en l'Educació Primària d'acord amb el que s'estableix en la disposició addicional segona de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
2. La determinació del currículum de l'ensenyament de religió catòlica i de les diferents confessions religioses amb les quals l'Estat ha subscrit acords de cooperació en matèria educativa serà competència, respectivament, de la jerarquia eclesiàstica i de les corresponents autoritats religioses.
3. Els centres han de garantir que, en el període de matrícula, les mares, els pares, les tutores o els tutors dels alumnes i les alumnes puguen manifestar si volen cursar o no ensenyament de religió.
4. Per a l'alumnat que curse ensenyaments de religió:
 - a. L'avaluació de l'ensenyament de la religió s'ha de realitzar en els mateixos termes i amb els mateixos efectes que la de les altres àrees de l'Educació Primària. L'avaluació de l'ensenyament de les diferents confessions religioses s'ha d'ajustar al que s'estableix en els acords de cooperació subscrits per l'Estat.
 - b. Amb la finalitat de garantir el principi d'igualtat i la lliure concurrència entre tot l'alumnat, les qualificacions que s'hagueren obtingut en l'avaluació dels ensenyaments de religió no s'han de computar en les convocatòries en les quals hagen d'entrar en concurrència els expedients

acadèmics ni quan calga acudir a aquests a l'efecte d'admissió dels i les alumnes, per a realitzar una selecció entre els sol·licitants.

5. Per a l'alumnat que no cursa ensenyaments de religió:
 - a. Els centres educatius han de disposar les mesures organitzatives perquè els alumnes i les alumnes, les mares, pares, tutores o tutors de les quals no hagen optat perquè cursen ensenyaments de religió reben la deguda atenció educativa, sense que s'establisca cap àrea ni matèria amb caràcter alternatiu.
 - b. Aquesta atenció educativa s'ha de planificar i establir pels centres de manera que es dirigisquen al desenvolupament de les competències clau a través de la realització de projectes significatius per a l'alumnat i de la resolució col·laborativa de problemes, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat. En tot cas, les activitats proposades han d'anar dirigides a reforçar els aspectes més transversals del currículum, afavorint la interdisciplinarietat i la connexió entre els diferents sabers.
 - c. Les activitats a les quals es refereix aquest apartat en cap han de comportar l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós ni a qualsevol àrea de l'etapa ni han de ser qualificades.

Segona. Calendari.

1. La Conselleria competent en matèria d'educació ha de publicar anualment el calendari escolar previst per a cada curs acadèmic.

Tercera. Incidència pressupostària i necessitat de recursos.

1. La implementació i el desenvolupament posterior d'aquest decret no poden tindre cap incidència en la dotació de tots i cada un dels capítols de despesa assignats a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, i en tot cas han d'atendre's amb els mitjans personals i materials que aquesta tinga assignats.

Quarta. Obligacions administratives dels centres de titularitat privada.

1. Els centres de titularitat privada que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, en qüestions d'avaluació i titulació, hauran de fer ús de l'aplicació Innovació Tecnològica Administrativa per a Centres i Alumnat que la Conselleria competent en matèria d'Educació posa a l'abast dels centres educatius.
2. Així mateix, els centres de titularitat privada estan obligats a elaborar els documents per a la gestió de l'avaluació que figuren en aquest decret, així com a lliurar en temps i forma als centres públics a què es troben adscrits la documentació corresponent sobre avaluació i expedició de títols.

Cinquena. Condicions de formació inicial per al professorat dels centres privats per a exercir la funció d'orientació.

1. Per a desenvolupar la funció d'orientació educativa en centres privats de la Comunitat Valenciana és necessari acreditar els requisits establits en l'article 5 del Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, pel qual es regulen les condicions de formació inicial del professorat dels centres privats per a exercir la docència en els ensenyaments d'educació secundària obligatòria o de batxillerat.
2. Amb la finalitat de regular la formació establida en l'article 5.2 del Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, així com de garantir la qualitat dels ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, per exercir funcions d'orientació educativa en els centres educatius privats ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, s'ha de posseir una llicenciatura o un grau i a més aportar qualsevol màster oficial els ensenyaments del qual estiguen relacionats amb l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de la diversitat funcional.

No obstant l'anterior, aquelles persones que posseïsquen la titulació de grau en Pedagogia o grau en Psicologia, no hauran d'aportar la formació de màster oficial establida en l'apartat anterior per a exercir les funcions d'orientació educativa en Educació Secundària Obligatòria i en Batxillerat en centres privats.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única. Aplicabilitat del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

1. Fins a la implementació de les modificacions introduïdes per la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, en el currículum, l'organització i els objectius de batxillerat, els ensenyaments mínims d'aquesta etapa s'han de regir per allò establert en el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana en els cursos segon, quart i sisé per al curs escolar 2022-2023.

DISPOSICIONS DEROGATÒRIA ÚNICA

1. Queda derogat el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'educació primària en la Comunitat Valenciana, sense perjudici del que disposa en la Disposició Transitòria d'aquest Decret.
2. Així mateix, queda derogada l'Ordre 89/2014, de 9 de desembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'estableixen els documents oficials d'avaluació i es concreten aspectes de l'ordenació general de l'educació primària en la Comunitat Valenciana.
3. Queda derogada l'Ordre d'11 de juny de 1998, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual s'estableixen els criteris generals pels quals s'ha de regir el calendari escolar per a tots els centres educatius de la Comunitat Valenciana que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria, Formació Professional, Batxillerat, Ensenyaments Artístics i Ensenyaments d'Idiomes; en aquells aspectes relacionats amb la jornada escolar i amb la jornada diària per al desplegament del currículum d'Educació Primària.
4. Queda derogat el Decret 30/2014, de 14 de febrer, del Consell, pel qual es regula la declaració de Compromís Família-Tutor entre les famílies o representants legals de l'alumnat i els centres educatius de la Comunitat Valenciana.
5. Queda derogada l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres educatius de la Comunitat Valenciana.
6. Queda derogada l'Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana.
7. Queden derogades les altres normes d'igual o inferior rang quan s'oposen al que s'estableix en aquest decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aplicació i desplegament.

1. S'autoritza qui exercisca la titularitat de la conselleria competent en matèria educativa per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per a l'aplicació i desplegament del que disposa aquest decret.
2. Es faculta a la persona titular de la secretària Autonòmica d'Educació per a dictar les resolucions i instruccions necessàries que requerisca el desenvolupament i aplicació d'aquest decret i se li autoritza per a la modificació dels annexos IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI i XII referents als documents d'avaluació.

Segona. Calendari d'implantació.

El que es disposa en aquest decret s'implantarà per als cursos primer, tercer i cinqué en el curs escolar 2022-2023, i per als cursos segon, quart i sisé en el curs 2023-2024.

Tercera. Entrada en vigor

El present decret entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Annex I. Competències Clau

Annex II. Perfil d'eixida

Annex III. Currículum de les Àrees d'Educació Primària

Annex IV. Distribució Horària

Annex V. Informe d'avaluació

Annex VI. Actes d'avaluació

Annex VII. Informe Individualitzat sobre el grau d'adquisició de les competències del Primer Cicle

Annex VIII. Informe Individualitzat sobre el grau d'adquisició de les competències del Segon Cicle

Annex IX. Informe Individualitzat de final d'etapa

Annex X. Informe Personal Per Trasllet

Annex XI. Expedient Acadèmic

Annex XII. Historial Acadèmic

ESBORRANY